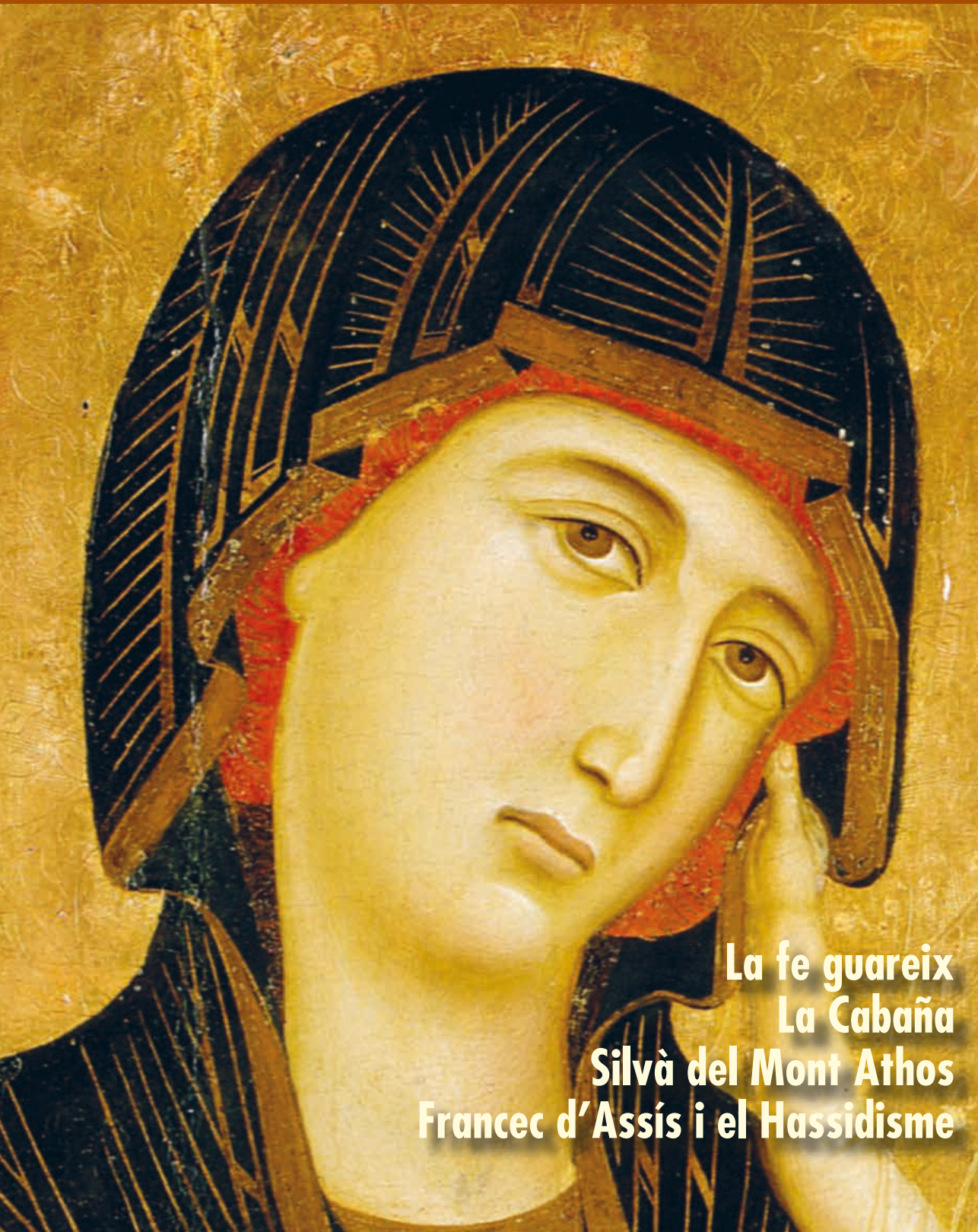

CATALUNYA FRANCISCANA

ANY LIII - NÚM. 256 - SETEMBRE-DESEMBRE DE 2017

**La fe guareix
La Cabaña
Silvà del Mont Athos
Francisc d'Assís i el Hassidisme**

Foto coberta:
Madonna di Crevole, 1283-1284.
Duccio di Buoninsegna

EDITA:
Caputxins de Catalunya i Balears
www.caputxins.cat

DIRECTOR:
Josep Manuel Vallejo

CONSELL DE REDACCIÓ:
Montse Andreu
Enric Emo
Jesús Romero
Gemma Cervera
Marta Palau

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Esteve Fornaguera
Avda. Diagonal, 450
08006 Barcelona
Telèfon 934 161 812
conselldeiaics@caputxins.cat

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Normal: 20 €
De suport: 30 € per amunt

Dipòsit legal: B. 8297-59

ÍNDEX

EDITORIAL

COMUNIÓ

Josep Manuel Vallejo 85

ESPAI FRANCISCÀ

Testimonis

REBECA, VÍCTIMA DE BOKO HARAM
Ajuda a L'Eglésia Necessitada 86

Articles

ESTAR AMB JESÚS
Josep Manuel Vallejo 88

LA FE GUAREIX
Jacint Duran 90

QUEDA'T AMB NOSALTRES
Llorenç Sagalés 97

ELS SERVENTS DE DÉU HONORIN ELS CLERGUES
Kajetan Esser 99

ENVOLTATS D'UN NÚVOL TAN GRAN DE TESTIMONIS

SANT SILVÀ DEL MONT ATHOS
Jesús Romero 104

ESPAI CENTRAL: RECERCA 69

FRANCESC D'ASSÍS I EL HASSIDISME
Frederic Raurell

ESPAI ARTÍSTIC

**PREGÀRIA DEL RECOLLIMENT
DE JANUSZ KORCZAK** 114

LLIBRES

VIDA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS
Mateu Sanclimens 117

LA CABAÑA
W. Paul Young 120

EDITORIAL

COMUNIÓ

FRA JOSEP MANUEL

“Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m’has enviat”. Aquest fragment de l’Evangeli de Joan (17,21) posa l’accent en la comunió entre els cristians perquè el món cregui. Comunió que és mútua participació, comunicació, compartició dels béns a la manera de la Santa Trinitat.

En un món tan dividit per partidismes i sectarismes, l’Església estem cridats a la comunió i a la convivència fraterna entre els distints. La nostra primera vocació és

ésser paràbola de reconciliació i germanor enmig del món..., perquè el món cregui.

I això no implica una perfecció moral sublim. Jesús va triar dotze perquè visquessin amb Ell (Mc 3,14), i els va escollir molt diferents i no massa “selectes”. Alguns estaven enfrontats entre ells per motius econòmics o polítics. És molt possible que hi haguessin discussions entre ells. Els va triar així, perquè es reconciliessin i fossin una paràbola de reconciliació com a anunci del Regne de Déu.

REBECA, VÍCTIMA DE BOKO HARAM A NIGÈRIA

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

“Sóc catòlica. He sobreviscut a dos anys de tortures en un camp d'entrenament de terroristes de Boko Haram. He vist com han matat el meu fill i he estat mare d'un altre, fruit de la violació d'un terrorista. No negaria Jesús per res en el món. Ni un sol dia m'he apartat de l'amor de Déu. Sempre ha estat amb mi. No van poder separar-me de la meva fe, malgrat la violència exercida contra meu per no convertir-me a l'Islam”.

Rebeca té 24 anys. Aquesta dona nigeriana va estar dos anys segregada per Boko Haram. Quan van arribar els terroristes va fugir de casa seva a Baga, en el nord del país, juntament amb el seu marit Bitrus i els seus dos fills (Zacaries, de tres anys i Jonathan, d'un). Llavors estava embarassada del seu tercer fill. Corrien junts fugint, però ella no podia seguir el ritme. El matrimoni va decidir que s'havien de separar perquè Boko Haram assassina els homes, i a les dones les segresta. Bitrus sortí en estampida i Rebeca i els seus fills van ser agafats pels terroristes.

La van portar amb la resta de dones cristianes de Maiduguri a un camp d'entrenament de terroristes. Allí havien de treballar de sol a sol i es convertien en esclaves sexuals dels terroristes.

Rebeca es va negar radicalment a entregar el seu cos i a renegar del seu Senyor Jesucrist. Això li va costar que li trenquessin els queixals per les pallisses a les que va estar sotmesa. Així un mes, dos, tres... un any i fins a dos anys que va durar el segrest. Va perdre el fill que esperava.

La pressió física i psicològica a la que la van sotmetre els terroristes fou

enorme. L'obligaven a renegar de Jesús i a recitar l'Alcorà cinc cops al dia. Cada vegada que s'inclinava de genolls cap a La Meca, ella resava en el seu interior: "En el nom de Jesús"; "T'estimo, Senyor Jesús".

La forçaven a resar el tasbih (rosari musulmà) i a cada dena ella repetia un Avemaria a la Verge. No van aconseguir sotmetre-la. Els homes de Boko Haram l'obligaven a tenir relacions i com que es resistia amb totes les seves forces, li van arrabassar el seu fill petit, Jonatan, i el van llençar al llac Chad on va morir ofegat.

Trencada pel dolor, es veia vídua, amb el buit d'haver perdut un fill i amb la notícia de l'assassinat del més gran. No obstant, la seva fe la va mantenir insubornable i indestructible. En peu. Lliure.

Finalment Rebeca va ser violada i es va quedar embarassada d'un terrorista. I va donar a llum sola al fill d'un milicià de Boko Haram. Malgrat que resistia a aquell infern, ella volia fugir i un dia va

veure la possibilitat d'escapar. Va sortir corrent amb el seu fill i el nadó. Va estar setmanes perduda, desorientada i sense aliments. Però va aconseguir arribar al poble, i finalment es va trobar amb el seu marit.

Gràcies a la seva comunitat i a l'església local, el matrimoni ha pogut fer un camí i tornar-se a unir. El seu marit Bitrus ha aconseguït acceptar el nou fill de Rebeca. Ara viuen en un camp de desplaçats a Maiduguri juntament amb altres 25 famílies.

Hem tingut a Cristòbal, nom de baptisme del nen, en els nostres braços. I els assegurem que sense la presència de Jesús és humanament impossible que aquesta família estigui ara unida i que el nen hagi estat acceptat; que Rebeca el pugui mirar amb infinit amor, com ho hem vist, sense pensar en l'horror ni en l'odi al seu pare, el terrorista. Criden en aquesta unitat que per a Déu tot és possible, que Ell fa noves totes les coses.

ESTAR AMB JESÚS

FRA JOSEP MANUEL VALLEJO

Normalment entenem la vida cristiana com una crida al seguiment de Jesús, a l'eixamplament del Regne, a la germanor amb els pobres, a compartir els béns, a l'apostolat... Però hi ha una dimensió que no es té massa en compte a la pràctica i és fonamental: Estar amb Jesús, viure amb Ell, intimar amb Ell. Els cristians som els qui estem amb Jesús (Mc 3,14), vivim amb Ell, hi parlem sovint, som amics..., perquè, com diu Mariola López: "...Lo que importa no es lo que hacemos sino lo que irradiamos..."¹. I per irradiar hem d'estar plens de calor, de tendresa, de pau... I això sols s'assoleix en relació amb Jesús. Passar temps llargs amb el Senyor, deixar-se il·luminar per la seva mirada, sentir a l'oïda la seva Paraula, reposar el rostre en el seu pit..., és la condició per irradiar fascinació per Jesús, enamorament de la seva Persona, encant de ser el seu íntim.

"No es comença a ser cristià per una decisió ètica o una gran idea, sinó per la trobada amb un esdeveniment, amb una Persona"².

Hi ha textos de l'evangeli que ho mostren molt clarament:

• **Els deixebles de Joan Baptista (Jn 1,35-51)**. Segueixen Jesús a una indicació del seu mestre i li demanen: "¿On habites, on t'estàs, on és el lloc de la teva Presència?, - "Veniu i ho experimentareu"... "I esti-

gueren amb Ell tot el dia..." Us imagineu tot un dia a casa de Jesús, parlant amb Ell, prenent el té, escoltant-lo, fent llarga sobretaula.... De resultes de l'experiència, surten corrent a explicar-ho als altres, a explicar com de bé s'està amb Jesús.

• **Marta i Maria (Lc 10,38-42)**. A la casa de Betània, Jesús s'hi hostatjava sovint. Maria l'escolta, Marta feineja a la cuina. Marta no és criticada per treballar sinó per estar atabalada per moltes coses, quan només una és necessària. Maria escoltant i acollint Jesús, ha escollit la millor part, la que pacífica, sacia i omple de joia. Després, qualsevol cosa que faci, la farà plena del Senyor i irradiarà amb el seu rostre la fascinació per Jesús als qui l'envoltin. Marta treballa molt volent donar coses a Jesús, però irradia nervis i torbació.

• **Els deixebles d'Emaús (Lc 24,13-35)**. Els deixebles decebuts perquè esperaven èxits i han collit fracassos, són escoltats pacientment pel Ressuscitat que no reconeixen... A poc a poc, escoltant com Jesús dóna sentit als seus neguits amb paraules de l'Escriptura i escalfa els seus cors, arriben a casa i...: "Queda't amb nosaltres". ¿Què havien captat en aquell misteriós acompanyant perquè li diguin: "No te'n vagis, queda't"? I en partir el pa se'ls obren els ulls... I corren a explicar-ho a la comunitat de la qual fugien decebuts.

Reposar en Jesús

El Senyor ens ha escollit per treballar en la seva Vinya (Mt 20), perquè gaudim i ens realitzem, però també vol que descansem: "...Veniu en un lloc apartat i reposeu

1. MARIOLA LÓPEZ Y PATRICIA HEVIA, *Hacia la ternura. Liberar el amor en una vida célibe*, Cuadernos Frontera Hegian 96, Ed. Frontera, Vitoria 2017, p 44.

2. BENET XVI, *Déu és Amor*, Ed. Claret 2006, p.3.

una estona...” Reposar a la presència de Jesús, reposar en Jesús és allò que refà les fibres desgastades i amoreix el nostre cor de debò. No en va la Terra Promesa del Cel és anomenada el Lloc del Repòs (Hb 4, 8-11) i el Senyor va instituir el Shabbat perquè reposéssim un dia a la setmana i el dediquéssim a la gratuïtat. Alguns textos en aquesta línia:

• **Salm 62(61).** “Només en Déu reposa la meva ànima, d’ell em ve la salvació..., reposa només en Déu, ànima meva; d’ell em ve tota esperança.”

• **Salm 23(22).** “El Senyor és el meu Pastor, no em manca res, em fa descansar en prats deliciosos, em mena al repòs vora l’aigua i allí em retorna...”

• **Mt 11,29-30.** “...Veniu a mi els qui esteu cansats i afeixugats, i jo us faré reposar... el meu jou és suau i la meva càrrega lleugera...” Jesús ha vingut a alliberar, a aixecar pesos, a facilitar la vida i fer-la més benigna... Perquè Ell és mansuet i humil de cor.

• **Jn 13,25.** El deixeble estimat reclinant el rostre sobre el pit de Jesús és la plenitud de la intimitat i confiança a la que estem destinats els amics de Jesús.

• **Mt 17,4.** “Què n’estem de bé aquí dalt”. L’experiència de la Transfiguració fa viure a Pere un tast de la dolcesa del Cel.

Sobreabundància immerescuda

Una de les coses més sorprenents del Senyor-Jesús és que ha vingut a cercar els pecadors i no els qui ens creiem bons: “...No són els sans els que necessiten metge sinó els malalts, no he vingut a cridar els justos sinó els pecadors...” (Mc 2,17). I ho fa amb sobreabundància de generositat:

• **Lc 19,1-10.** “...Zaqueu, baixa de pressa que avui m’haig d’hostatjar a casa teva...” Aquest imperatiu (“haig de...”) indica que aquesta és la missió que té Jesús de part del Pare: venir a cercar allò que estava

perdut, valorar els que tothom menysvalora, salvar el qui estava condemnat. I aquesta generositat sobreabundant fa canviar Zaqueu.

• **El Fill Pròdig (Lc 15,11-31).** Aquell fill bandarra que s’ho ha patejat tot, té una sorpresa majúscula quan, esperant una bronca, es troba amb una abraçada immensa i una festa sobreabundant, que creu que no es mereix.

• **La multiplicació dels pans, Canà, la dona adúltera, els obrers d’última hora** són altres mostres de la deu immensa de generositat que brolla de Jesús.

Tota aquesta allau de generositat immerescuda fa que brolli en nosaltres l’agraïment i la disponibilitat: “¿...Com podria retornar al Senyor tot el bé que m’ha fet..?” L’experiència de trobada personal amb Jesús i els seus criteris és com trobar un TRESOR immens, que fa brollar l’alegria i el desig de vendre-ho tot per aconseguir el tresor.

El qui ha trobat el tresor de Jesús, el tresor de saber-se estimat incondicionalment, el tresor de donar la vida, el tresor de la vida fraterna..., se li nota a la cara i irradia goig i amplitud.

LA FE GUAREIX

FRA JACINT DURAN

La capacitat transformadora de la confiança en Déu i l'eficàcia sanadora de la fe, tot reflexionant sobre l'estructura interna del cor de l'home, són les coordenades en les que es mou aquest article. Tal com diu Jesús: "Vés, la teva fe t'ha salvat..."

1. Un fet

Començo explicant una anècdota que em va impressionar especialment, i m'ha fet pensar moltes coses sobre el nostre tema.

Li va succeir a fra Joan Antoni Font, un frare que havia estat treballant molts anys al convent d'Arenys, i que després, fins a la mort, treballà a l'Amazones (Colòmbia).

Quan jo hi vaig anar, una de les coses que més m'impressionà dels nostres missioners és el treball que feien entre els catequistes. No són catequistes tal com els entenem aquí. Són gent indígena, que estan en els seus poblats, i que fan la feina gairebé d'un rector, amb molta responsabilitat. El frare hi va de tant en tant, i ells són els qui porten pròpiament la marxa de la comunitat cristiana.

Doncs bé, una o dues vegades l'any, aquests catequistes es reuneixen amb el missioner, el frare. En aquestes concentracions hi va el catequista amb la seva dona i les seves criatures i fan una trobada festiva, de reflexió i pregària, que dura tota una setmana.

En una d'aquestes concentracions fra Joan Antoni es va adonar que un dels catequistes venia sense la seva dona. Era important que vingués aquesta dona perquè allà, a l'inrevés d'aquí, la majoria de catequistes són homes, i aquesta era una de les primeres dones que s'hi posava. En veure que no venia, fra Joan Antoni va preguntar al seu marit:

- I la Maria, que no ha vingut?

Ell va dir:

- La Maria, pobrissona, s'està morint.

- S'està morint? I, doncs, què li passa?

El marit li va explicar que la seva dona havia tingut un fill i li havia quedat la placenta a dintre, i no hi havia manera de treure-la.

- I, a més, digué, ha vingut el bruixot, que ens té mania, i l'ha maleïda. Jo ja he vingut perquè sé que s'ha de morir. L'ha maleïda el bruixot! S'ha de morir, s'ha de morir!

Fra Joan Antoni, –segons em va explicar ell mateix– el va agafar i va dir: “Anem a veure la teva dona!” I hi van anar tots dos amb la barca. Quan van arribar, la van trobar feta un desastre. Llavors, fra Joan Antoni s’hi va acostar i li va dir:

- Què et passa, Maria?

- M’he de morir, pare, m’he de morir! M’ha maleït el bruixot i aquest matí ja ha vingut l’ocell negre i s’ha posat sobre la casa, i això ja és un signe segur que es complirà.

Llavors el pare Antoni la va agafar de la mà i li va dir:

- Escolta, Maria, tu creus en Jesucrist?

- És clar, sóc catequista.

- I qui és més fort, el bruixot o Jesucrist?

- Jesucrist.

- Doncs, en nom de Jesucrist, et dic que expulsis el que tens a dintre!

I aquella dona va expulsar la placenta.

2. El cos, l'ànima, l'esperit

Això fa pensar. I va directament amb el tema que em preocupa. Marx diu: “Fins ara, l’únic que ha fet la filosofia ha estat interpretar el món, d’ara endavant el que hem de fer és canviar-lo”. Aquesta és la mania que tenia Jesús, que no en té prou d’interpretar el món, el que vol és canviar-lo. Més encara! Jesús volia guarir, curar, i curar en el fons i de veritat.

El que va passar a aquesta dona s’intueix. Quan una persona està malalta fins i tot d’una malaltia que la pot portar a la mort, de vegades la malaltia té causes que no són simplement físiques. Quantes malalties hi ha en els nostres hospitals que són fruit de problemes psicològics! Quantes morts són fruit de problemes psicològics! Moltes vegades la perforació d’estómac és fruit d’un rosec intern. O un atac de cor, una feridura... Quantes malalties hi ha que acaben provocant la mort i que no són físiques, sinó psicològiques.

L’aspecte físic és independent del psicològic. Si et passa un camió per sobre, encara que psicològicament estiguis molt sà, et mata. I també la psicologia és independent. Però normalment estan profundament interrelacionats. Hi ha un autor, que es diu Víktor Frankl, que fa una diferència entre cos, la psicologia i el que ell anomena l’esperit, que és un tercer nivell, on rau el que ell anomena “la presència ignorada de Déu”, que tradueix com la necessitat de trobar el sentit de l’existència no amb el cap, sinó amb el cor, en la vida.

Hi ha una interrelació entre els tres nivells: una persona que no trobi un sentit a la seva existència, acaba fent malbé la seva psicologia, i després acaba fent malbé el seu cos, i podria acabar fins i tot morint-se. Això ho explica Víktor Frankl a partir d’una experiència que va tenir. Ell era jueu i durant la segona guerra mundial van anar a parar als camps de concentració nazis. Explica la diferència que hi havia entre els seus companys; les persones que eren creients o tenien un sentit seriós en la seva existència, aquest sentit aguantava la seva moral, la seva psicologia, i això acabava mantenint-los fins i tot físicament en aquella situació. I quan es posava en dubte aquest sentit queia una cosa darrere de l’altra. Això ho diem moltes vegades: “Aquesta persona acabarà morint-se, no té ganes de viure”.

3. Jesús i el cor

Aquí entrem en una intuïció profunda de Jesús de Natzaret, d’especial importància pel nostre tema. Diu a l’Evangeli: “Escolteu-me i enteneu bé això que us vull dir; res del que entra en l’home des de fora no el pot contaminar; només allò que surt de l’home, el pot contaminar. De dins de l’home, és a dir, del seu cor, surten els mals pensaments que el porten a la dolenteria, als assassinats, a totes les coses dolentes... Tot això dolent surt de dintre, i és el

que contamina l'home" (Mc 7,21-23). O sigui, què és el que contamina l'home? Què és el que el fa davallar? El seu cor. Però fixem-nos que no diu simplement el cor, diu: "De dins de l'home, és a dir, del seu cor en surten els pensaments dolents". La paraula que hi ha a sota, en grec, és *dialoguismo*. És una paraula composta: Logos, en grec, vol dir, paraula. *Loguismo* són les paraules que hi ha dintre del nostre cap, els pensaments. Però aquí posa *dialoguismo*, que s'assembla molt a la paraula diàleg. Per tant, que és el que fa malbé l'home? D'on li surten les malalties? D'on li surten els problemes de fons, segons Jesús? Del seu cor quan fa *dialoguismo*, és a dir, quan fa diàlegs en el seu interior. Què és el que ens porta problemes, segons Jesús, i que engendra el pecat, la mentida, el robatori, els assassinats, i tots aquests problemes? Els diàlegs que hi ha dins el nostre cor.

Aquesta és la font dels problemes, que traduït avui seria: el "menjar-se el coco", la programació que tenim ficada al cap i que va donant voltes i més voltes. I anem dialogant, i barallant-nos ara amb uns, ara amb altres, criticant a un, a l'altre...

I si preguntéssim a Jesús: Quin és el cor que no engendra aquests problemes? Dirà clarament: "Només un: el cor confiat". I si li preguntéssim què genera els *dialoguismo*? La por, la desconfiança. Diu l'Evangelí, quan Jesús se'n va a Natzaret, la gent diu d'ell: "D'on li ve tot això? No és el fuster?... i Jesús no hi pogué fer cap miracle". Per què? Doncs, perquè no hi havia fe, no creien. Què és el que fa el miracle? La fe, la confiança, allò que diu tantes vegades Jesús: "Vés, la teva fe t'ha salvat".

Això és el que va passar a fra Joan Antoni amb aquella dona de qui hem parlat al començament. Què és el que va fer que aquella dona expulsés la placenta? La confiança en Jesús. Però, fixem-nos que no és qualsevol confiança la que allibera, perquè era la confiança en el bruixot el que la matava. Per tant, no es tracta de qualsevol confiança la que allibera la persona. Hi ha confiança que enfonsen les persones. Precisament la confiança que tenia aquella dona en el bruixot és el que va engendrar la malaltia i l'hauria portada realment a la mort. Per

tant, el que està en el fil de la vida o de la mort, en aquest cas és la confiança, però no qualsevol confiança. Aquest és el problema greu: en qui confies?

4. El llevat d'Herodes i dels fariseus

Hi ha un text de l'evangeli de sant Marc que va des del principi del capítol 6 fins quasi al final del capítol 8. Aquest fragment és anomenat "secció del pa", perquè hi ha quatre àpats. Comença amb les paraules que hem citat ara de Jesús a Natzaret on és refusat. Després d'això hi ha els quatre àpats. Primer és el convit que fa Herodes, després hi ha el que fan els fariseus, i, després de cada convit d'aquests, hi ha el convit de Jesús: les dues multiplicacions dels pans.

De què depèn la salut? De què depèn la pau del cor? Del que masteguem en el nostre cor. De les paraules que masteguem en el nostre cap. Recordeu aquells textos de l'Evangeli de Lluc: "Maria conservava totes aquestes coses en el seu cor, i les meditava". Maria conserva les coses de Jesús en el seu cor, i hi va donant voltes. I a què donem voltes en el nostre cor? És el mateix de Maria o és la neurosi que anem mastegant una i altra vegada? D'això depèn la nostra pau, la nostra sanitat, perquè acaben essent els nostres pensaments allò en què confiem. A partir d'això és com veiem el món. Aquest és el punt.

La secció de sant Marc de què hem parlat comença presentant l'anada de Jesús a Natzaret en la qual no pot fer cap miracle perquè no creuen en Ell. La gent està com fixada en l'opinió que tenen de Jesús, i hi van donant voltes. I acaba la secció amb aquesta afirmació cap al final del capítol 8: "Mentrestant, Jesús els advertia que anessin en compte amb el llevat dels fariseus i el llevat d'Herodes" (Mc 8,15). Per als jueus, parlar del llevat era com quan nosaltres ara parlem de la poma podrida que podreix les bones. Per dir això els

jueus feien servir la imatge del llevat: una mica de llevat acaba fent fermentar tota la pasta. Llavors, deia Jesús: Una mica de llevat de la manera de fer d'Herodes, o de la manera de fer dels fariseus, acabarà fent malbé tot el vostre cor. Quina és la manera de fer dels fariseus? Quina és la manera de fer d'Herodes?

El text de sant Marc ens presenta precisament aquesta estructuració. Primer ens mostra la manera de fer d'Herodes, després posa la manera de fer dels fariseus i després posa la manera de fer de Jesús. Quina era la manera de fer d'Herodes? El text de la mort de sant Joan Baptista ens el va descrivint. Herodes és el prototipus de l'home que viu únicament segons aquesta frase: "Jo faig només el que m'agrada". Aquest és el seu punt de vista. I què fa? Havia fet agafar Joan i l'havia tancat a la presó perquè li tirava en cara que visqués amb la dona del seu germà. Flavi Josep, gran historiador d'aquella època, té una altra raó per la qual Herodes va fer agafar Joan: "Herodes va tenir por que aquella força de persuasió de Joan —que predicava a tothom— incités el poble a la rebel·lió, i per això el va fer agafar i el va posar a la presó". Fixem-nos, doncs, en aquest home, Herodes, que fa el gran banquet, al qual convida només els poderosos. Aquest home és el que es mou per por. Recordem el text en el qual Joan és decapitat, on Marc subratlla que Herodes escoltava Joan Baptista amb gust, i després d'escoltar-lo quedava perplex. Li agradava escoltar-lo. Però quan la filla d'Herodíes li demana el cap, al mig de la festa diu: "Per por —una altra vegada torna a sortir la por— del que diguessin, va fer tallar el cap a Joan". Aquesta imatge d'Herodes, és com un resum del que és una vida que consisteix en fer únicament el que a un li agrada. A què porta això segons l'Evangeli de Marc? Per buscar el plaer i el poder, acaba en mans sim-

plement de la por, tant del què diran com d'aquells suposats enemics que té fora. Així ens posem al davant d'aquests diàlegs interns alimentats per la por, que a més d'esclavitzar-nos engendren tota una sèrie d'injustícies al nostre entorn.

Però al costat d'Herodes hi ha els fariseus. Hem vist fins ara la persona que té el seu món centrat simplement en fer el que li agrada. Però al costat d'aquest, hi ha una altra classe de persones que tenen el seu món centrat únicament en fer allò que s'ha de fer per obligació, per la Llei, que és la manera de fer, de la qual els fariseus en són el paradigma. El text evangèlic ens els presenta en un moment en què Jesús està a punt de dinar. Entren els fariseus i veuen que els deixebles mengen sense haver-se rentat ritualment. El fariseu és la persona obsessionada, en el bon sentit de la paraula, per fer el bé, per ser just, per complir. És tot el contrari d'Herodes. Herodes acaba engendrant la injustícia i la por. El fariseu, què engendra? Dues coses: la crítica constant als altres i, a dins el cor, el continu esforç d'autojustificar-se de mil maneres. Tant és així, que Jesús els tira en cara: "Isaïes tenia raó quan va profetitzar de vosaltres: aquest poble m'honora

només amb els llavis, però el seu cor està lluny de mi; us heu desfet dels manaments de Déu tot defensant la vostra tradició". Els fariseus no inviten els poderosos, sinó únicament els bons. Són els que jutgen i acaben justificant-se i, en definitiva, utilitzant la religió per a les seves finalitats. Aquí tornem a trobar en l'interior de la persona aquest continu martelleig del creure's justos i jutjar els altres contínuament.

5. El nostre interior

La manera de fer d'Herodes i dels fariseus ens descriu el nostre cor. Fixem-nos que dins de nosaltres mateixos sempre hi ha una lluita entre dues forces: per un cantó hi ha la força de buscar la felicitat, el plaer, i per l'altre hi ha la de buscar el bé i la justícia. Quantes vegades és això precisament el que crea dins nostre la lluita de dues coses que semblen contradictòries, i que ho són. "No jutgeu i no sereu jutjats, no condemneu i no sereu condemnats, absolveu i sereu absolts". En el nostre interior, en el nostre cor, hi ha aquesta lluita continuada entre aquests dos aspectes que xoquen l'un contra l'altre, i quan jutgem els altres, el que fem pròpiament és anar-nos jutjant a nosaltres mateixos. Per dir-ho d'una altra manera: el nostre interior és com una mena de parlament. Si ens mirem a nosaltres mateixos, veurem que dins nostre no hi ha una unitat, sinó que hi ha moltes coses. És una espècie de parlament, on hi ha moltes veus. Unes veus que estan organitzades en partits. I quines són? Les veus de tots els nostres records, de totes les persones que coneixem. Dins de nosaltres hi ha, podríem dir, una dreta que subratlla que s'ha de ser dur, que la llei és la llei, que les coses s'han de fer com s'han de fer. Però al costat d'això, a l'altra punta hi ha l'extrema esquerra. I aquesta què reclama? Doncs, que, "visca la vida", que no s'ha de ser tan intransigent, que s'ha de cercar la felicitat i prou. Per tant, dins

de nosaltres hi ha una autèntica lluita. Tota una sèrie de veus del nostre passat, del nostre present, de totes les persones que hem conegut i coneixem. I la dificultat està en saber harmonitzar totes aquestes veus. En fer un pacte de govern. I com el fem? Com fem en el nostre interior un pacte tal, que realment pugui tenir un govern estable? Aquesta és la dificultat greu, doncs salten veus cap a un cantó i s'alcen veus cap a un altre. Quan no hi ha aquest pacte de govern estable, on totes aquestes veus quedin harmòniques, és quan surten les qüestions extraparlamentàries, les manifestacions al carrer, el que diria Jesús: els *dialoguismo*. Comença a haver-hi coses que no funcionen, comencem a fer crítiques fortes, que es van repetint.

6. Jesús el centre

La dificultat està en com organitzar aquesta vida interna que té tants partits confrontats. Això és precisament el que intenta Jesús. D'aquí ve la sanitat del cor. Com? Posant en el centre del cor a Jesús. És això el que intentem: la finalitat de la vida cristiana és posar Jesús com a president del govern. D'alguna manera, aquesta és la imatge que voldria que quedés clara. El primer que s'ha de fer, en el sentit espiritual, per guarir és adonar-nos que som molts en el nostre interior. No hi ha res d'humà, per bèstia que sigui, que no ressoni en el nostre interior. Cal anar reconeixent tots els partits del nostre interior, tots, per extrema esquerra o extrema dreta que siguin, i són tots que han de pactar per fer un govern estable. I Jesús és el que hauria de ser president del govern. No entrarà mai en el nostre interior, a l'estil de Tejero, dient: "Aquí mano jo i s'ha acabat". Això no ho farà mai. L'espiritualitat cristiana consisteix en reconèixer aquesta varietat enorme que hi ha en el nostre interior i no escandalitzar-nos mai de ningú, perquè, sempre hi ha una representació d'això dintre nostre. I,

per un altre cantó, Jesús només entrarà en el nostre interior quan tingui una majoria absoluta, quan realment sigui assumit. Realment, quina part de nosaltres representa Jesús? És el govern de la majoria, o li hem posat el nom de Jesús al president del govern, quan en realitat no ho és? Quants partits hi ha en el nostre interior que porten el nom de Jesús i no ho són! Jesús presideix autènticament la meua existència? Si jo votés realment a tots els partits que hi ha a dintre, l'aniria acceptant? Cal anar integrant tota la nostra pròpia vida, a partir de l'experiència de Jesús de Natzaret. I això d'una manera dialogant, profundament democràtica. Com? Doncs, igualment com es va parlant partit per partit amb paciència, encara que hi hagi l'ETA, encara que hi hagi el que sigui. El que mai no farà Jesús és organitzar ni un GAL ni un Tejero. L'espiritualitat cristiana, la manera de fer de Jesús és la manera de fer de la simplicitat i de la força de la veritat. I, si se'l vota, pujarà i manarà. Que no se'l vota? Amb tota humilitat marxarà del nostre cor. Però el que hem de fer és convèncer-nos profundament de la veritat de Jesús. Com ho feia Maria. I tornem al principi

del que hem dit. A través del cor, a través dels *dialoguismoi*, d'aquests pensaments continus del nostre interior, del ressò del nostre parlament intern. Què és el que pensem continuament, què és el que tota l'estona hi ha en el nostre cap? Pensem que aquest és el diàleg profund del nostre parlament intern on han de ressonar les paraules i els fets de Jesucrist.

7. Els altres

Tots aquests parlamentaris que hi ha dintre nostre, no són idees, no són pensaments ni coses abstractes, sinó que són les persones amb les quals hem conviscut i amb les que vivim. Només en la mesura que anem netejant, comprenent, posant bé en el nostre interior cada una de les persones que viuen en nosaltres, podrem fer el pacte de govern del nostre interior i anar trobant la pau. ¿Quan no funcionen les coses en el nostre parlament intern? Quan hem expulsat del nostre interior una part substancial, quan hem prohibit un partit, quan hem expulsat

algú, i, per tant, es manifesta a la porta del parlament. Hem de saber assumir-lo, rentar-lo, no veure-hi tanta malícia, sinó veure-hi una postura que és nostra. Cal incorporar-lo, comprendre'l, i en aquesta mesura el nostre interior tornarà a tenir la unitat interna. Això és el cor net. Net vol dir que en el nostre interior hi ressonen totes les veus de totes les persones, amb respecte i comprensió, i que s'ha anat al fons, que hi ha un punt central, un president de govern, que és Jesús. Aquest és el punt central: un cor confiat és un cor sà, un cor que guareix, que engendra sanitat en ell i en el seu entorn.

8. Veus d'Infinit

No es tracta, per altra banda, d'un equilibri de forces, de pactar simplement un cert "status quo". Això no és possible perquè la set de felicitat que nia en nosaltres no es pot retallar sense matar-la, ja que es tracta d'una set amb horitzons infinits. Igualment l'exigència del bé que sentim, ja Kant parlava de l'imperatiu categòric totalment irrepressible i impactable. Es tracta d'un xoc de dimensions infinites que no en té prou amb el sentit de realitat per desaparèixer, com diria Freud. Pel camí del pacte l'home es veu abocat a la frustració tant del seu desig de felicitat i vida com de la crida incondicional del bé. L'únic que esdevindriem seria un bon burgeset sense cap força ni personalitat. Amb Jesús assumim amb tota cruessa el desafiament d'aquest "do infinit" i del seu xoc. Jesús no retalla, sinó que amplia el nostre desig de vida i de felicitat i la nostra crida absoluta al bé. L'amor porta l'un a l'altre i la seva total realització. Jesucrist clavat en creu, mort i ressuscitat, centra cap a ell aquesta set, ja que en veu la seva realització i concreció, i sent una atracció infinita vers el que l'ànima no pot deixar de reconèixer com la realització dels seus desitjos més pregons i la necessitat de veritat.

QUEDA'T AMB NOSALTRES

LLORENÇ SAGALÉS

La trobada sorprenent de Jesús amb els deixebles d'Emaús (Lc 24) s'ha pogut donar gràcies a quelcom tan senzill com l'hospitalitat. Aquests dos homes plens de tristesa mai no haurien pogut reconèixer Jesús si abans no l'haguessin convidat gratuïtament a quedar-se amb ells durant la nit i compartir el sopar. És el miracle de la disponibilitat per a l'acollida: amb el seu espontani amor fratern, els dos deixebles reben, sense saber-ho, el Déu vivent, com Abraham a Mambré (Gn 18). És com si Jesús només pogués desvelar el seu misteri si prèviament els deixebles, sense gairebé adonar-se, es deixessin portar per la generositat i partissin el seu pa amb aquell desconegut que els ha sortit a l'encontre. Només l'amor obre les finestres del cor perquè pugui penetrar el vent de l'Esperit. Per això, són tan importants aquells petits gestos de fraternitat, sovint inconscients, en què per un instant ens oblidem de nosaltres mateixos i ens oferim com un regal pels altres. És llavors, en permetre que ens domini la gratuïtat, quan donem espai a la sorpresa, a que es manifesti l'inaudit, allò absolutament inesperat.

Però hi ha més en aquest evangeli. M'agradaria cridar l'atenció de quelcom decisiu sense la qual cosa res d'això no s'hauria pogut donar: ¿D'on surgeix, què ha suscitat aquesta "gratuïtat" amb la que els deixebles acullen Jesús? Sens dubte brolla d'un foc, el foc de la Paraula de la Vida que se'ls ha apropat pel camí i els ha encès d'amor els esperits. "¿No s'abusaven els nostres cors –es preguntaven al reconèixer el Senyor– quan ens parlava pel camí i ens explicava les Escripures?" Com apunta el mateix evangeli de sant

Lluc, Jesús ha vingut a calar foc a la terra, i com voldria que ja estigués encesa! Durant el seu pas pel món, les seves paraules i els seus gestos cremen com flames enceses; parla amb passió del baptisme de la creu que l'espera, i sembla angoixat fins que tot cremi d'amor. És més, la mateixa passió que sofrirà és una passió d'amor incontenible, plena de l'Esperit i de foc. Per això, el qui se li acosta, s'acosta al foc. Jesús és un foc que devora: feliços aquells que se li han acostat tant que el foc de la presència mateixa de Déu no els destrueix, sinó que els il·lumina i alegra! Tota la desil·lusió i el desencant que carregaven els deixebles d'Emaús, no ha estat capaç de resistir-se a l'encant d'aquella presència; tota la tristesa i la incredulitat que els aixafava no ha pogut ofegar l'Esperit sense límits d'aquest misteri caminant que amb la seva amistat i afecte ha calat foc en els seus cors. No és estrany que aquells dos homes que han après a estimar durant el camí, convidin ara Jesús que es quedi amb ells a compartir el seu pa. Amb la seva gratuïtat, per fi estan disponibles per obrir els ulls i reconèixer Jesús ressuscitat, la flama nua de l'amor.

¿I nosaltres? ¿Som tan savis que ens hem construït un refugi d'amiant perquè no li arribi el foc de la vida? ¿Tanta por ens dóna l'amor de Crist? ¿Hem deixat que el seu foc consumeixi el nostre amor propi, hem permès que el foc dels seus ulls destrueixi la nostra fredor? Perquè si volem contagiar als qui ens envolten quelcom de la seva calor, només ho podem fer si romanem en ell i entrem en comunió amb ell. Només llavors, arrabassats pel seu Esperit d'amor, podem acompanyar tots aquells pobres éssers del nostre món

plens de fred a l'ànima i fer brollar en ells el miracle de la gratuïtat. Tant de bo els vostres cors cremin amb el de Crist i doneu testimoni del seu foc amb les vostres vides.

Doncs bé, el que és sorprenent d'aquesta unió de Jesús amb el Pare, i aquesta és la clau, és que no se l'han guardat per a ells sinó que ens l'han volgut manifestar per l'Esperit. L'experiència de Déu que viu Jesús, aquesta bogeria inaudita de la seva relació amorosa trinitària, no han resistit la "temptació" de comunicar-la al món i d'introduir-nos en ella: però el que sorprèn a Tomàs, Felip i els apòstols de tots els temps és que aquesta manifestació, aquesta comunicació, la faci Jesús de manera incomparable a partir de la pròpia humilitat, pobresa i simplicitat. Al que mai no ens acostumem els homes és a que Déu ens entregui el seu misteri de Santedat a través del despullament i buidament del seu cor;

no com si Jesús s'hagués d'aniquillar a si mateix per deixar pas a Déu, com a les grans religions, sinó, donant-se ell mateix a nosaltres com a aliment, com a "carn de Déu" (Ireneu) i introduint-nos així al misteri amorós trinitari. "Jo en ells, Pare, i tu en mi, perquè siguin perfectament u". I és llavors quan només cal veure el Fill per veure també el Pare, jaquell al qui ningú pot veure! És llavors quan només ens cal escoltar Jesús per escoltar Déu, més encara, per ser seus i estar en Ell. I com si no pogués passar-se sense nosaltres, Déu, l'inaccessible i incompreensible, se'ns fa accessible per mitjà del seu Fill i ens introdueix en el seu si. "Perquè allà on jo estic –diu Jesús– esteu també vosaltres". Per això, permetem que Déu ens posseeixi d'una vegada, deixem que Jesús ens entregui la seva experiència de Déu, no ens resistim a l'Esperit d'amor. Així, quan ens vegin, veuran també la Trinitat.

ELS SERVENTS DE DÉU HONORIN ELS CLERQUES

KAJETAN ESSER

Admonició 26

Introducció

A la vida de sant Francesc destaca fortament la seva voluntat de viure seguint en tot la forma del sant evangeli. Francesc volgué viure la forma de vida que amb la seva paraula i la seva vida sencera ens proclamà Crist, l'Home-Déu. I el que ens ha anat explicant a les seves *Admonicions* no és una altra cosa que "la vida de l'evangeli de Jesucrist" (1 R Pròl 2). En elles ens ha indicat des de diferents punts de vista com l'esperit de l'evangeli ha de penetrar, modelar i perfeccionar la nostra vida de cada dia. Ho ha fet, a més, amb un carisma captivador.

Però, a diferència de molts contemporanis seus que també sentien una fonda preocupació religiosa, Francesc no volgué viure aquesta forma de vida al seu arbitri, segons el seu propi criteri. Aquests contemporanis estaven, sens dubte, animats per un ideal, però la passió i l'aferrament a les seves pròpies idees els va posar en conflicte amb l'Església, de la que van acabar separant-se. Francesc era coneixedor de tals conflictes. Els seus escrits, inclòs el seu Testament, ens mostren nítidament com va preveure la possibilitat que aquest perill s'infiltrés entre els seus frares. Per això va procurar molts cops, i amb gran sol·licitud, prevenir-los del mateix.

Impulsat per aquesta inquietud, col·loca per a la seva vida i la dels seus germans, juntament a la "forma del sant evangeli" que Déu li havia revelat (Test 14), la

"forma de la santa Església Romana". Com a resposta a la crida de Déu vol "seguir les empremtes de nostre Senyor Jesucrist" (1 R 1,1); però també vol seguir "les empremtes venerandes" de la santa mare Església (2 Cel 24). Com els càtars del seu temps, vol viure una vida segons la forma evangèlica; però, a diferència d'ells, vol viure-la *en l'Església* i d'acord amb la mateixa. *L'Admonició 26* és una expressió molt eloqüent d'aquesta preocupació de Francesc.

***B**enaurat el servent de Déu que manté la fe en els clergues que viuen rectament segons la forma de l'Església Romana. I, ai d'aquells que els menyspreen! Encara que siguin pecadors, ningú, però, no els ha de jutjar, ja que sols el Senyor mateix es reserva de jutjar-los. D'altra part, tant com llur ministeri és superior a tot altre, com el que tenen del cos santíssim i la sang de nostre Senyor Jesucrist, que ells reben i ells sols administren als altres, tant més pecat cometen els qui pequen contra ells que si ho feien contra tots els homes d'aquest món (Adm 26).*

L'amor a l'Església es demostra en l'amor als seus ministres

Abans de res, indiquem quelcom important. És evident que Francesc no va viure després del concili Vaticà II, sinó a la baixa Edat Mitjana. Per això, està fermament persuadit que l'Església és la mare que ens dona la vida, la mare

que ens instrueix amb la Paraula de Déu, la mare a la que hem de professar una obediència filial. Per això, la *mare Església* se li fa visible sobretot en els esdeveniments sacramentals, en els sacerdots, administradors dels misteris de Déu, en els “clergues”, com sol anomenar-los en general. La seva actitud cap als “clergues” preserva i posa en pràctica la seva veneració i amor a la mare Església. La seva actitud cap als “clergues” confirma la seva obediència i submissió a l'Església. D'aquí la seva obediència al papa, així com al cardenal protector, per ser el representant del papa, el seu “papa” com ell l'anomenava; d'aquí la seva profundíssima veneració als bisbes i sacerdots. En estreta unió amb tots ells i, per tant, amb l'Església és com Francesc vol “observar el sant evangeli de nostre senyor Jesucrist”, “sempre submisos i subjectes als peus de la mateixa santa Església, fermes en la fe catòlica” (2R 12,4). D'aquesta gran preocupació seva és del que tracta a la present *Admonició*.

“L'Església”, per tant, no és per a ell quelcom eteri, inconcret i genèric, no és quelcom intangible i, en definitiva, incopiable. Per a Francesc l'Església es fa carn

viva en els intermediaris de la salvació establerts per Déu: els “clergues”. Per això afirma:

Benaurat el servent que manté la fe en els clergues que viuen rectament segons la forma de l'Església Romana. I, ai d'aquells que els menyspreen!

Qui vol ser servent de Déu, ha de respectar i estimar l'Església, que el Senyor ha instituit per a la seva glorificació i per a la salvació dels homes. I, en primer terme, ha de respectar i estimar els servents de l'Església en els qui i a través dels qui aquesta compleix les seves grans tasques de glorificació de Déu i de salvació dels homes. ¿I per què ha de respectar i estimar els “clergues”? ¿Pels seus dots carismàtics? ¿Per la seva santedat personal? ¿Pels seus grans mèrits? A res d'això al·ludeix Francesc! En el seu *Testament* dona gràcies a Déu per haver-li donat i continuar donant-li “una fe tan gran en els sacerdots que viuen segons la forma de l'Església Romana”, i això “per la seva ordenació” (Test 6). Per això, que els sacerdots visquin segons la norma de la santa Església Romana és un element decisiu de la fe que en ells han de tenir els servents de Déu.

En el sagrament de l'orde, Crist, cap de l'Església, uneix en si d'una manera especial els sacerdots. Aquests han rebut plens poders per actuar en el seu lloc, en el seu nom o, com es deia a l'Edat Mitja, “en la seva persona”. Francesc manifesta aquesta fe amb expressions molt personals: “I a aquests sacerdots i a tots els altres vull témer, estimar i honorar com a senyors meus. I en ells, no hi vull veure pecat, car hi distingeixo el Fill de Déu i són els meus senyors” (Test 9). Actuant així, aquest creient cristià compleix la paraula del Senyor: “El qui us escolta a vosaltres, a mi m'escolta; i el qui us rebutja,

a mi em rebutja; i el qui em rebutja a mi, rebutja el qui m'ha enviat" (Lc 10,16). Per això, *benaurat el qui té en els enviats pel Senyor a la seva Església la mateixa fe que en Crist, el Senyor! I, ai d'aquells que els menyspreen!*, car això equival a menysprear Crist, que ve en ells al nostre encontre, i el Pare que l'ha enviat.

Encara que siguin pecadors, ningú, però, no els ha de jutjar, ja que sols el Senyor mateix es reserva de jutjar-los.

La veneració, el respecte i la fe que se'ns exigeix a la primera frase d'aquesta *Admonició*, i que se'ns exigeix a més amb tota fermesa (*Benaurat... ai d'aquells...!*), resulten particularment difícils en el cas "d'alguns pobrissons sacerdots d'aquest món" (Test 7) que no actuen com ho haurien de fer i viuen en pecat: *encara que siguin pecadors*. Els sacerdots són éssers humans com la resta; per això, són pecadors com tots nosaltres. Un cop més podem comprovar com Francesc no idealitza ni encobreix res. Pren la realitat de la vida tal com és. Ell, que vivia amb la ment ben desperta i coneixia els problemes i mancances del seu temps, sap que el sacerdot, malgrat la seva íntima unió amb Crist pel sagrament de l'orde, segueix sent un ésser humà, un home amb faltes i imperfeccions, amb pecats i negacions. Això és quelcom que ell experimentà en el seu temps i que ho va experimentar fins i tot en proporcions que avui dia ens resulten difícils d'imaginar!

Però, segons Francesc, tot això no ha d'enfosquir la dignitat interna que el sacerdot ha rebut de Crist en l'ordenació. Penetrant allò que és humà, contempla el que procedeix de Déu: "Car hi distingeixo en ells el Fill de Déu" (Test 9). Aquesta mirada de fe li impedeix jutjar-los. Deixa tot judici en mans de Déu, el Senyor, l'únic a qui competeix jutjar. Com diu l'apòstol Pau:

"Quant a mi, m'importa ben poc que em judiqueu vosaltres o un tribunal humà... El qui m'ha de judicar és el Senyor" (1 Cor 4,3-4). Francesc no vol anticipar-se al judici de Déu.

En segon terme, aquí es reflecteix també clarament com de gran és la responsabilitat del sacerdot en tots els àmbits i aspectes de la seva vida, per la seva ordenació! El sacerdot, que ha de fer de Crist i pot actuar "en la seva persona", està obligat a viure cada cop més a Crist. "Déu demanarà molt d'aquells a qui ha donat molt" (Lc 12,48). Els comptes que li demanarà el Senyor estaran en relació amb la gràcia que ha rebut.

"D'altra part, tant com llur ministeri és superior a tot altre, com el que tenen del cos santíssim i la sang de nostre Senyor Jesucrist, que ells reben i ells sols administren als altres, tant més pecat cometen els qui pequen contra ells que si ho feien contra tots els homes d'aquest món".

Un cop més, Francesc expressa la seva profunda preocupació. Un cop més, adverteix als seus seguidors que no han de jutjar aquells sobre els qui el Senyor en persona s'ha reservat tot judici. Un cop més, queda ben clar que la sublimitat i dignitat del sacerdot es basa sobre el seu ministeri, especialment sobre la potestat de celebrar l'eucaristia i administrar als homes el cos i la sang de Crist: "I per això ho faig, perquè res no veig corporalment en aquest segle del mateix altíssim Fill de Déu, sinó el seu santíssim cos i la seva santíssima sang, que ells reben i ells sols administren als altres" (Test 10). El ministeri eucarístic que el sacerdot ha d'exercir en l'església és quelcom que l'eleva per sobre de tot; gràcies a ell, el sacerdot pot fer el mateix que va fer Crist; en aquest ministeri, el sacerdot està tan identificat amb Crist que la seva paraula es torna Paraula de Crist i ell mateix es fa un amb Ell. Per això Francesc veu en el sacerdot el Fill de Déu.

Per aquesta dignitat rebuda amb vista al seu ministeri, Francesc considera que quan algú s'arroga el dret de jutjar els sacerdots, cau en la màxima arrogància: donat que els sacerdots estan íntimament units a Crist que fan les seves funcions i poden realitzar la seva missió en l'Església, els qui pequen contra ells cometem un pecat més gran que si el cometessin *contra tots els homes d'aquest món*.

Honorem els sacerdots pel seu ministeri

És evident que Francesc va dirigir la seva *Admonició 26* als homes del seu temps. En aquella època hi havia els qui sostenien que el que és decisiu no és l'ordenació sacerdotal, sinó la vida virtuosa de l'individu. Per tant, si no hi havia cap sacerdot virtuós, el ministeri sacerdotal podia exercir-lo un laic de vida santa. Segons aquesta mentalitat, la successió apostòlica no depèn del sagrament de l'orde, sinó de la vida apostòlica dels individus. Els sagraments administrats per un sacerdot vàlidament ordenat però que viu en pecat, són invàlids. Davant d'aquesta manera de pensar, Francesc diu clarament: "i ells sols administren als altres" (*Adm 26,3*); "i ells sols administren als altres" (*Test 10*); "i sols

ells han d'administrar-los i no altres" (*2CtaF 35*). La dignitat del sacerdot es basa sobre la seva ordenació i ministeri. Aquest context subratlla la importància que aquesta "paraula d'amonestació" té també per al nostre temps.

1. També avui dia existeix, fins i tot entre els cristians de l'Església Romana, el perill de prestar més atenció a la persona que al seu ministeri. Hi ha qui es fixa més en les qualitats humanes del ministre que en el que Crist diu i fa per mitjà d'ell. Si el sacerdot és una persona bona, prudent, amable, cortès, de tracte agradable, se l'honra i respecta; si no ho és, si no té aquesta o aquella qualitat, és menyspreat. Més encara, a vegades sembla com si els cristians d'avui tinguessin una mirada especialment aguda per captar les debilitats humanes, negacions i pecats dels sacerdots, pel que resulta molt més fàcil caure en el perill de jutjar-los i condemnar-los. S'oblida el que Francesc ens acaba de proposar: una visió de fe. Justament per això, els seus seguidors hem d'esforçar-nos a conrear la veneració, la confiança i l'amor als sacerdots, pel seu ministeri, en definitiva per Crist que en ells ens surt a l'encontre.

2. Aquesta mirada de fe, que en tota ocasió s'esforça per conrear la veneració, la confiança i l'amor als sacerdots, és una bona ajuda per superar una seriosa crisi existent avui dia tant a la nostra vida comunitària com en la vida de convivència de l'Església: la crisi d'autoritat.

Potser fins no fa molt s'accentuava massa unilateralment l'autoritat. Potser s'ha recarregat en excés aquest concepte amb continguts provinents d'altres àmbits, especialment del polític i fins i tot del militar, fent caure en el descrèdit no només el terme "autoritat", sinó fins el seu mateix contingut.

En darrera instància, la paraula autoritat (*autoritas*) remet sempre a Déu Pare. Déu Pare se serveix de persones concretes per fer visible la seva paternitat als homes. Així, per la seva paternitat, en la família el pare té una autoritat directa. Així també, per la seva essència, l'Església té una autoritat directa; però l'exerceix a través d'homes a qui confia missions concretes. Mitjançant la seva missió, participant de l'autoritat de l'Església; i la seva autoritat es basa sobre aquesta missió. A aquest ministeri, per tant, li devem estima, respecte i amor. El que seria ideal, lògicament, és que aquell a qui se li ha confiat un ministeri visqués d'acord amb el mateix: pensem, per exemple, en el papa Joan XXIII.

Però això seria exigir massa als homes! El fet de rebre l'encàrrec d'un ministeri en l'Església no significa que qui el rep experimenti el miracle d'una nova creació humana. Amb freqüència, millor dit, gairebé sempre es fa patent, tant a qui ha rebut el ministeri com a aquells que li han estat confiats, la dolorosa i angoixant comprovació que l'autoritat de Déu es manifesta en gerres de terrissa. Com deia sant Pau, "portem aquest tresor en gerres de terrissa" (2 Cor 4,7).

Per tant, es tracta, seguint Francesc, de no menysprear el ministeri per la manca de qualitats humanes en la persona del minis-

tre i de no confondre el ministeri amb les qualitats humanes o viceversa. Francesc ens indica, a més, que hem de comportar-nos amb els ministres tal com correspon al ministeri que els ha estat confiat; d'aquesta manera es manté l'ordre intern de la comunitat, que en l'Església ha de ser sempre jeràrquic. El qui ha rebut un ministeri tindrà sempre la tasca d'eliminar amb el seu treball seriós i responsable qualsevol tensió o divisió.

3. Siguem comprensius amb els sacerdots que no aconsegueixen harmonitzar el seu ministeri sacerdotal i una vida personal coherent amb el mateix. No se'ls ajuda criticant-los i jutjant-los, ni amb la maledicència o el menyspreu. Només l'oració i el sacrifici serveixen d'ajuda perquè superin aquesta situació. Francesc ens mostra un cop més el camí. Explica d'ell sant Bonaventura que plorava amb un amor tan intens i compassió pels pecadors, "que bé podia dir-se que, com una mare, els engendrava diàriament en Crist" (LM 8,1b).

No deixem sols aquells a qui s'ha confiat un ministeri en l'Església! Posem-nos al seu costat i ajudem-los! Siguem comprensius amb ells i no els exigim massa amb una crítica mancada d'amor!

4. Potser el més difícil que aquí ens demana Francesc consisteix a mantenir, malgrat tot, la confiança, la fe. Tomàs de Celano relata que els primers seguidors de Francesc "amb freqüència confessaven els seus pecats a un sacerdot de molt mala fama, i ben guanyada", i que "havent arribat a conèixer la seva maldat pel testimoni de molts no van voler donar crèdit al que escoltaven, ni deixar per això de confessar-li els seus pecats com acostumaven a fer, ni de prestar-li la deguda reverència" (1 Cel 46b).

Aquesta actitud construeix, indueix a la reflexió i a la conversió, serveix al Regne de Déu. Per això és benaurat el servent de Déu que així actua.

Envoltats d'un núvol tan gran de testimonis

SANT SILVÀ DEL MONT ATHOS

FRA JESÚS ROMERO

Una mica de vocabulari

Per apropar-nos a l'espiritualitat de Sant Silvà l'Athonita (o del Mont Athos, com popularment se'l coneix), penso que és bo, abans de res, de familiaritzar-nos amb alguns termes de l'espiritualitat ortodoxa.

El primer de tots, potser, és el mot **hesicasm** (en grec: ἡσυχασμός: *hesychasmos*, de ἡσυχία, *hesychia*, "quietud, repòs, calma, silenci"). L'hesicasm és un corrent espiritual que es remunta als Pares del Desert, a la manera com ells feien la pregària, els quals anaven a l'encalç d'aquesta calma, d'aquest silenci, d'aquesta quietud per mitjà de la concentració en la pregària del cor, una pregària que es va redescobrir al Mont Athos a partir del segle XIV, mercès a sant Gregori Palamàs, un monjo de Tessalònica del segle XIII. Ell va recuperar aquesta pregària, com dèiem, dels Pares del Desert. Aquell qui practica l'hesicasm, qui per mitjà de la pregària de Jesús, de la pregària del cor, cerca la calma, la quietud de l'esperit, la **pregària pura** que en diuen, es converteix en **hesicasta**, una persona que troba la seva pau en Déu. Sant Silvà del Mont Athos serà un home dedicat a la pregària en cos i ànima.

Dins de la tradició espiritual russa una figura important és la de l'**estàrets** (del rus: стáрец, *stárets*: "ancià"). Aquest terme no fa referència a l'edat sinó a la saviesa, a l'experiència espiritual atesorada a força d'anys de pregària. No és fàcil convertir-se en un estàrets. Un estàrets és una persona que ha experimentat, amb la seva vida, d'una forma especial el que és la pregària, l'ascesi, una vida de retir, de silenci, de recerca profunda de Déu. A mesura que

hom va aprofundint en aquesta experiència i que és reconeguda pels altres monjos, per les persones que el visiten, per aquells que estan al seu voltant, hom esdevé un estàrets. Sant Silvà es convertirà en un estàrets apreciat per molta gent, tot i que, a la vegada, no sempre comprès pels seus confreres del monestir.

Un altre concepte que ens pot semblar curiós és el de **népsis** (en grec: νήπιος: "vigilància, sobrietat"). Fa referència a un estat aconseguit després d'un llarg període d'ascesi i purificació que el monjo fa a través de la pregària. Es basa en aquell verset del Deuteronomi que diu: *Guarda't de pensar maliciosament dintre teu* (Dt 15,9). A través d'altres filosofies i religions (hinduisme, budisme, meditació transcendental, per exemple) ens ha quedat la idea que aquell que medita cerca primordialment la pau interior i el buidar-se un mateix. El monjo cristià, però, no busca la pau a través d'un buidar-se un mateix, sinó que cerca la comunió/relació amb Déu. De fet, la mateixa paraula "sobrietat", no es refereix només al qui vigila, per exemple, amb el que menja, amb el que llegeix, amb el que mira, amb com empra el temps... sinó **a aquell que es concentra en allò important i nuclear** i tota la resta de coses passen a un segon terme o esdevenen camí que porta vers allò essencial. Per al monjo, què és el nuclear? **La seva relació amb Déu**. Estem parlant, per tant, d'una meditació que no té res a veure amb abstraccions o ments en blanc, sinó amb entrar en diàleg amb Déu mateix. La pregària i meditació cristianes són això: posar-se sempre a l'escolta d'un Déu que ens parla a través del Seu

Esperit. La *népsis* seria, doncs, **vigilar que cap pensament o cosa externa destorbi aquesta trobada íntima amb Déu**. En aquest sentit podríem parlar clarament de misticisme, un misticisme que amararà tota la vida del nostre monjo.

Un altre terme que és recurrent en l'espiritualitat de l'Orient cristià és el mot **filocàlia** (en grec: Φιλοκαλία, de φιλία: "afecció, amor" i de κάλος: "bellesa, bonic") literalment significa *amor a la bellesa*. També és una paraula que significa genèricament *antologia*, i aleshores fa referència a un recull d'escrius de diferents Pares i monjos que parlen de la pregària de Jesús, de l'hescasme, de la manera de cercar la relació profunda amb Déu. La primera impressió d'aquesta antologia de textos d'espiritualitat es féu a Venècia, l'any 1782, a cura de Nicodem Agiorita. La *Filocàlia dels Ancians Nèptics* (títol original de l'antologia hescasta) serà, després de les Sagrades Escriures, la font d'on el nostre sant abeurà la seva fe, la seva mística.

Qui fou Sant Silvà del Mont Athos?

Oficialment poc és el que se'ns diu del nostre protagonista, només cal veure la breu nota necrològica que es troba en el monestir on va viure i morir: *Schimónakos pare Silvà*. *Nom de laic: Semen Ivanovic Antonov, camperol del governadorat de Tambov, districte de Lebedinskij, vila de Sovsk. Neix el 1866; arriba a l'Athos el 1892; tonsurat a la mantija el 1896; en el gran hàbit (Megaloschéma) el 1911. Ha desenvolupat les següents obediències: al molí, al metóchion (propietat del monestir fora de l'Athos) de Kalmareis, al Vell Rossikon de la muntanya, a l'economat. Morí l'11 (24) de setembre de 1938.*¹

És una nota lacònica però prou concisa que crec que retrata bé sant Silvà. Schimónakos és el nom que es dóna al monjo del gran hàbit. Hi ha dos moments en la presa de l'hàbit monacal dins la tradició ortodoxa: el petit hàbit (primera presa de vots), i el gran hàbit, quan el monjo vol viure amb més radicalitat aquests vots. Ell no era sacerdot, era llec, malgrat això és tradicional anomenar-lo pare. "Obediències" vol dir les feines, els oficis determinats proposats segons els parer del superior del monestir. Metóchion eren uns camps que estaven fora del monestir però que pertanyien a aquest, on hi treballaven camperols a sou sota la responsabilitat i cura del monjo. Diuen que sant Silvà tenia molta cura dels treballadors, que sempre mirava pel bé d'ells i que pregava per ells. A l'economat (càrrec de responsabilitat perquè suposa preocupar-se del manteniment del monestir) s'hi va estar uns trenta anys.

D'origen, doncs, sant Silvà era un camperol, no un intel·lectual, per tant no era una persona dedicada a l'estudi, sinó a la feina.

1. Podeu consultar la introducció, força acurada, del llibre *Nostalgia di Dio. Silvano dell'Athos*, a cura d'A. Mainardi, Edizioni Qiqajon, Comunità di Bose, Magnano, 2012.

En canvi, amb el seu treball de cada dia, hi va saber afegir la pregària contínua. Diuen que ell va aconseguir el que tothom al seu monestir cercava: la pregària incessant, la pregària contínua. Era un home treballador que es va convertir en sant.

Dos fets que marcaren la vida de Silvà

Però la santedat no arriba de la nit al dia, la santedat és un procés en el creient. Hi ha dos fets que toquen la vida del futur sant Silvà d'una manera especial:

El somni de la serp. S'explica que un dia va tenir una baralla amb un home. Silvà era un home del camp, corpulent, forçut, i de poc mata aquesta persona, cosa que el va afectar molt. En aquell moment no era una persona molt religiosa. Sí que estava influenciat pel seu pare, que era també camperol, però que tenia una espiritualitat molt forta. Sant Silvà explicarà que, quan era petit, un dia tornaven a casa després d'un bon dia de feina i van veure que hi havia un lladre que els estava robant la fruita. Silvà va advertir el seu pare i aquest, sense immutar-se, li va respondre que si aquell home estava robant era perquè ho necessitava. El seu pare era una persona que veia les necessitats dels altres, que tenia una gran consciència de la Providència de Déu, actitud paterna que va deixar forta petjada en el nostre futur sant.

Després d'aquella baralla, tenint consciència que el que havia fet se li podia haver escapat de les mans, va tenir aquest somni de la serp. Va somiar que una serp li entrava per la boca i amb molt de fàstic se l'engolia. Quan es va desvetllar d'aquell somni, ell va sentir una veu en *el seu interior* que li deia: *Has engolit una serp i això et repugna. De la mateixa manera, tampoc a mi m'agrada veure el que tu fas.* Ell va identificar aquesta veu dolça de dona com la veu de la Mare de Déu. A partir d'aquell moment sant Silvà vol canviar de vida.

Més tard, va fer el servei militar que va durar sis anys. Era un servei militar molt llarg que només podien escurçar els qui tenien diners, cosa que no era el cas del nostre home. Fou acomplint el servei militar a Sant Petersburg que va viure aquest segon fet que el marcarà: **la trobada amb Joan Sergiev**, el futur **Sant Joan de Kronstadt**. Silvà el va conèixer celebrant l'Eucaristia a la catedral de Sant Petersburg i en va quedar fascinat. Va reconèixer en ell una persona de pregària (el pare Joan ja tenia fama de santedat). Aquell era una persona que acollia tothom, les celebracions litúrgiques del qual eren profundes i viscudes, i a ell Silvà es va atrevir a escriure-li el següent: *Pare, vull esdevenir monjo. Pregueu perquè el món no em retingui.* El biògraf de Sant Silvà (l'Arximandrita Sofroni qui el va conèixer personalment i n'esdevingué deixeble) diu que al dia següent, quan se suposa que el futur sant Joan de Kronstadt ja havia llegit la nota, va començar a sentir que *les laves de l'infern l'envoltaven*. Això va significar per a sant Silvà la presa de decisió de fer-se monjo. Es va encaminar cap al Mont Athos, però a partir d'aquí van començar a sorgir els dubtes i els problemes, fins al punt que en un moment determinat ell no sabia què fer (ja que les temptacions que vivia li anaven dient que no servia per a monjo, que havia de casar-se i viure una vida tranquil·la). Quasi fent-se violència a si mateix acabà dient: *Jo moriré aquí pels meus pecats*. Aquesta fou la seva presa de decisió profunda.

Silà el monjo

Després de sis mesos com a novici al Mont Athos, amb tots aquests dubtes escriurà, a l'estil de sant Pau quan aquest parla en tercera persona però referint-se a ell mateix: *Jo sé d'un novici que ha rebut l'Esperit Sant després d'haver passat només sis mesos al monestir... Un dia,*

durant les Vespres, em trobava pregant davant la icona del Salvador, contemplant la seva imatge: “**Senyor Jesucrist, tingueu pietat de mi, pecador!**”. Tot dient aquestes paraules, en el lloc de la icona vaig veure el Senyor Jesús vivent, i la gràcia de l’Esperit Sant va omplir-me el cos i l’ànima. I vaig conèixer en l’Esperit Sant que Jesucrist és Déu, i el desig de sofrir per Ell s’emparà de mi. D’aquell moment ençà, la meva ànima s’inflama de l’amor de Déu. Les coses terrestres no m’atrauen gens. És Déu la meva joia i la meva força, la meva saviesa i la meva riquesa. Lloança, doncs, i benedicció a la vostra misericòrdia, Senyor, Vós que feu saber a l’ànima com estimeu la vostra criatura. I la meva ànima us ha reconegut com a Senyor i Creador seu!²

Tot camí profund de vida cristiana comença amb una trobada seriosa amb

2. Un altre llibre, breu, del qual hem tret aquest fragment és *Silvà del Mont Athos. Escrits Espirituals*, a Col. Gra de Blat núm. 40, Publicacions de l’Abadia de Montserrat, 1982, p. 66.

Jesús. La vida cristiana (amb major o menor grau perquè els camins del Senyor només Ell els coneix i les persones cadascuna són molt diferents), comença sempre amb un moment de trobada concreta amb Déu, aquella trobada que fa dir-nos: “**La meva vida fins aquí era d’una manera, la meva vida a partir d’ara ha de ser d’una altra**”. I es pren aquesta decisió perquè hi ha el convenciment que hem trobat Algú que ens estima d’una forma profunda. Sant Silvà, en els seus escrits, abunda en pregàries d’aquest tipus que expressen la profunda convicció d’un Déu que li ha parlat i que l’ha estimat com ningú més no pot fer-ho. La trobada neix de part de Déu, Ell és el qui surt al camí de la nostra vida per trobar-nos. Nosaltres pensem que l’hem buscat, però, finalment, un s’adona que ha estat Déu qui li ha sortit a l’encontre, com el pare del Fill Pròdig de l’Evangeli.

A partir d’aquell moment neix en sant Silvà el desig **de sofrir per Déu**, perquè ha reconegut que Jesús ha sofert i ha mort per ell.

Però no tot seran flors i violes en la vida de sant Silvà. Va arribar un estàrets del Mont Athos i Silvà, compartint les seves experiències amb aquest ancià, li va explicar el que li havia passat, i l'ancià es va quedar sorprès. Més o menys li féu: *Si només en sis mesos d'estar al monestir ja t'ha passat això, què serà de tu, de la teva vida? És el pitjor que li podrien haver dit a Silvà perquè, a partir d'aquell moment, el verí de l'orgull entrà en el seu cor.* Ell serà un bon monjo, portarà una vida de dur ascetisme, de buscar amb totes les seves forces la manera de deixar-ho tot, que tot esdevingui secundari i superflu, per cercar només Déu, però es trobarà que seran quinze anys de lluita dura fins i tot amb els dimonis.

La lluita espiritual de Silvà

Van ser quinze anys de dubtes, de lluita espiritual, buscant la pau. Sant Silvà ha descobert Déu, ha fet el tast de la seva misericòrdia, de la seva dolcesa i tendresa, però al cap de poc temps, aquesta presència de Déu s'esvaí. És com el que ens narra l'Evangeli en l'episodi de la Transfiguració, que els apòstols veuen Jesús transfigurat, tasten per uns instants el cel... però després cal baixar de la muntanya, tornar al brogit del dia a dia!

Sant Silvà escriurà: *“Una nit estava assegut a la meva cel·la quan, de sobte, s'omplí de dimonis. Jo que sí, que prego amb violència; el Senyor els foragita, però ells tornen. M'aixeco per tal d'inclinar-me davant les icones; l'un es posa davant meu de tal manera que, inclinant-me, m'hauria inclinat davant d'ell. M'assec un moment i dic: “¿Ho veieu, Senyor? Vull pregar amb un cor pur i els esperits malignes no ho suporten. Digueu-me, ¿què haig de fer perquè em deixin?”. I vaig tenir la resposta de Déu en l'interior de la meva ànima: “Els orgullosos sofreixen a causa dels dimo-*

nis”. “Senyor, Vós sou misericordiós”, vaig dir-li, “feu-me saber què em cal fer perquè la meva ànima sigui humil”. I el Senyor respongué en la meva ànima: “Mantén-te a l'infern, de pensament, i no et desesperis”.³

¿Què significa per a sant Silvà aquest *mantenir-se a l'infern*? Doncs reconèixer el que és, senzillament. Reconèixer que és un orgullós, que potser ha posat la seva confiança en tot l'ascetisme que fa, en totes les vegades que prega, en totes les coses que fa per aconseguir aquesta pregària pura, del cor, aquest desig que ell tenia de tornar a tenir aquella experiència de Jesús a través de l'Esperit Sant, del Jesús viu i ressuscitat. Però Jesús li diu: “Mantén-te a l'infern”, reconeix que ets pecador, més encara, el pitjor dels pecadors.⁴

3. *Op. cit.* p. 57.

4. Aquí al darrere hi ha un text dels Pares del Desert que recull el biògraf de Sant Silvà, l'Arximandrita Sofroni, és la història de Sant Antoni i el sabater que diu així: *Sant Antoni havia suplicat al Senyor que li mostrés algú igual a ell. Déu li havia fet saber que no arribava a l'“alçada” de cert sabater d'Alexandria. Antoni deixà el desert, es dirigí a casa d'aquest home i li preguntà com vivia. Aquell va respondre que donava un terç del seus ingressos a l'església i un altre al pobres, guardant la resta per a si mateix. Això no li semblà gens extraordinari a Antoni ja que ell havia renunciat a tots els seus béns i vivia en el desert en una pobresa més gran que la del sabater. Aquí no hi era, per tant, la superioritat d'aquest darrer. Antoni li digué: “El Senyor m'ha enviat per a veure com vius”. L'humil artesà, que venerava Antoni, li confià aleshores el secret de la seva ànima: “No faig res d'especial; només, quan treballo, miro els qui passen i penso: tots ells se salvaran, només jo em perdré”. San Silouan el Athonita. Vida, doctrina, escritos, Ediciones Encuentro, Madrid, 1990, p. 189.*

En la seva manera d'expressar els seus sentiments més pregons Sant Silvà és com molt directe i arribarà a dir: *Tothom se salvarà, només jo moriré a l'infern, però crec que Déu és misericordiós i em salvarà*. El qui es manté en aquesta actitud de no merèixer res i posar-se a les mans de Déu, és el que nosaltres anomenem “pobre en l'esperit”. Quins són els pobres? Aquells que no tenen res, que ho saben que no tenen res, que necessiten de la misericòrdia d'un altre per sobreviure i que la seva única esperança està dipositada en les mans de Déu.

Sant Silvà comença a posar en pràctica això i comença a trobar la pau. No vol dir que Déu el visiti com ho havia fet d'antuvi. Tindrà algunes visites més però la seva pau romandrà mercès a aquest **reconèixer-se pecador i mereixedor de l'infern**, fins al punt de jutjar-se ell com l'únic que estarà a l'infern i creure que tota la resta de mortals se salvaran, que serà, de fet, la idea que el mantindrà humil davant de Déu sempre.

La nostàlgia de Déu com a motor de pregària en la vida de Silvà

Un dels textos més bonics que podem trobar en els seus escrits és el que es coneix

com *El plany o la lamentació d'Adam*. És un text força curt, no arriba a deu pàgines.⁵ És, certament, un text per estudiar amb profunditat. Ens pot recordar aquests jocs d'ordinador interactius en què un entra en diàleg amb el joc i, a mesura que un va avançant-hi, el joc va variant depenent de les respostes que es van donant. Quan un entra en aquest text de sant Silvà no se sap ben bé quan està parlant Adam o si Adam és sant Silvà... Penso, però, que és un text que reflecteix molt bé, a través del personatge d'Adam, allò que el nostre sant va viure i, a més, ho fa escrivint en forma que recorda un salm, amb tot el que representa el salm com a gènere literari: pregària profunda, clam existencial del protagonista creient que esdevé un himne litúrgic, un cant a Déu. L'argument vol mostrar aquest Adam que ha experimentat la joia d'haver conegut Déu, d'haver caminat amb Déu al Paradís, i que després amb la caiguda es troba expulsat d'aquest Paradís esdevenint aleshores en ell una tristor profunda, una densa nostàlgia del Déu “perdut”. Aquesta experiència d'Adam sant Silvà se la fa seva. Ell també és aquell que ha experimentat, que ha tastat la tendresa, la bonesa de Déu. Recordem aquella primera trobada, aquella imatge de Crist Salvador que es converteix de cop i volta en un Salvador viu que pot veure, amb qui pot parlar, però que s'esvaneix. Silvà és aquell que ha fet tast d'aquesta trobada íntima amb Déu, i després pel pecat o les coses de la vida ja no la torna a tenir. És un toc de Déu que Déu fa i manté només per uns segons o uns breus minuts. Aquí ens vénen al cap molts místics com sant Joan de la Creu, santa Àngela de Foligno, santa Gemma Galgani o sant Francesc (per citar-ne uns de coneguts)

5. En concret, en l'edició que fem servir (Ediciones Encuentro citada en nota anterior) és el capítol XVIII dels escrits (El llanto de Adán) i va de la pàgina 373 a la 380.

testimonis també d'aquestes visites del Senyor que els deixaven amb un cor abrusat de l'amor de Déu però que fou una experiència que es donà perquè Déu va voler i per un temps limitat.

Sant Silvà compara aquesta experiència i el ressò que deixà en el seu esperit quan desaparegué, com si ell mateix hagués fet un tast del Paradís i de cop i volta se sentís expulsat. Un místic que entra en comunió plena amb

Déu, físicament no la pot viure amb plenitud perquè és una experiència que l'ultrapassa, com no pot ser d'una altra manera el tast de l'Eternitat dins un cos limitat per l'espai i el temps, per això no podem ni imaginar-nos el que significa per al místic aquesta experiència si nosaltres mai no l'hem experimentada. Un cop es tanquen els ulls de l'ànima i s'obren els ulls del cos i ens tornem a veure dintre de la nostra cel·la, amb el nostre treball que pot ser més bo o més dolent però que implica quotidianitat, rutina, tedi per fer sempre el mateix... ben segur que un no pot sentir-se menys que expulsat també del Paradís.

Aquesta seria la clau de lectura d'aquest text de *La lamentació d'Adam*, i sant Silvà s'identifica amb aquest Adam que viu això i, a la vegada, busca respostes. El text acaba mostrant-nos un Adam que, mercès a la mort i resurrecció de Jesús, dóna gràcies perquè ha estat tret d'un Paradís terrenal per entrar en un altre de molt millor, perquè aquest li permet viure amb Crist. El Paradís de veritat, ens vol dir sant Silvà, és Jesús. I, aleshores Silvà demana al pare Adam que li digui què ha de fer, com ha de viure, per assolir ell també el Paradís, on res mai no destorbi l'experiència de viure per sempre amb i en Jesús. I les respostes d'Adam es resumeixen així: complir els

manaments, mantenir-se humil, esperar només en Déu.

Penso que és un text paradigmàtic, perquè aquí trobem tota concentrada l'espiritualitat que mou la vida de sant Silvà. Un petit tast d'aquest profund text diu així: *Adam plorava amargament. La terra ja no li ofería cap mena de joia i el seu clam resseguia el desert: "La meua ànima desitja el Senyor i el busca amb llàgrimes. Com podria no buscar el Senyor? Amb Ell la meua ànima era feliç i en pau, i l'enemic no tenia part en mi. Ara l'esperit de malícia ha adquirit poder damunt meu, la meua ànima es troba en la incertesa i sota els seus cops. Llangueix pel Senyor i el desitja fins a la mort. El meu esperit tendeix vers Déu, ja res a la terra no em pot alegrar i res no pot consolar la meua ànima! El que jo vull és veure el Senyor i saciar-me d'Ell. No puc oblidar-lo i clamo en la plenitud de la meua pena: Déu meu, Déu meu, tingueu pietat de mi, compadiu-vos de la vostra criatura caiguda!". Així es lamentava Adam. Les llàgrimes corrien per les seves galtes, banyaven la terra als seus peus; el desert oïa els seus gemecs, els ocells emmudien de pena.*⁶

6. Cfr. *Silvà del Mont Athos. Escrits Espirituals*, pp. 63-64.

Sant Silvà ens dirà que per aquell que ha tastat Déu i les coses de Déu, el món ja no hi compta. Ens diu això, però recordem que sant Silvà és aquell que estarà *constantment* pregant pel món, pregant sobretot pels enemics. És més, sant Silvà arribarà a dir que *aquell qui no estima els enemics no és cristià*. Per tant, Silvà no és algú que està alienat del món, a qui l'experiència de Déu el puja més amunt dels núvols, oblidant tot el que hi ha i es viu a la terra. Sant Silvà és aquell que és conscient que quan viu **en Déu**, més enllà d'això res ja no té gust. El qui ha tastat Déu, ja no pot trobar gust amb cap altra cosa perquè tot el que no és Déu són sucedanis.

El sentit de nostàlgia de Déu mourà la vida de sant Silvà. En els seus escrits, traspua també la idea que tot ésser humà, encara que no hagi tingut una experiència profunda de Déu a l'estil del nostre sant, té en el seu cor **un pregon desig de Déu**, una nostàlgia de Déu. El problema de sant Silvà és que ell s'ha fet conscient d'aquesta nostàlgia i aquesta nostàlgia no el deixa viure, el fa anhelar, sospirar, desitjar constantment d'estar davant la presència de Déu. Això és el que motivarà la seva pregària.

Hem parlat d'ell de passada més amunt: l'**Arximandrita Sofroni (1896-1993)**⁷ és el seu biògraf, qui va recollir els seus escrits, se'n féu ressò del seu pensament i es va convertir en el seu deixeble. Ell és qui féu l'esforç de traduir l'espiritualitat de sant Silvà al nostre llenguatge i, fins i tot, va fer l'esforç de traduir-lo a la nostra manera occidental d'entendre les coses de l'Esperit. Ell, cap als anys 50, es va traslladar a viure a Anglaterra i va fundar una

7. Molt recomanable la lectura del seu llibre *La seva vida és la meua*, Alier Editor, Barcelona, 1987 (llibre recentment reeditat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat en la col·lecció el Gra de Blat, 2017)

comunitat al comtat d'Essex. Una comunitat que actualment té una cinquantena de monjos.

Avui sant Silvà, què ens pot aportar a nosaltres?

La religió cristiana cultiva una relació amb Déu que, a mesura que l'anem aprofundint, guareix i harmonitza les altres relacions. A mesura que un va estimant Déu, va entenent també, en la mesura de les nostres possibilitats, qui és Déu, què ha fet Déu per nosaltres, què significa creure en Déu, què significa la nostra fe... I això porta a cercar d'aprofundir el que creiem. Aquell que va aprofundint en Déu acaba aprofundint i guarint les seves relacions amb el proïsme, i també s'acaba guarint ell mateix.

Sant Silvà del Mont Athos, precisament per aquesta primera trobada que va tenir amb el Jesús viu, **ens parla de la necessitat d'aquesta trobada personal amb Jesús**. Estem en una societat on cada vegada necessitem explicar més a la gent què és el que creiem, què significa viure la fe... Fins i tot coses que semblarien lògiques de conèixer ni que sigui per cultura general com ara què és la Bíblia o d'altres referents a la fe cristiana... avui dia ja no es coneixen. La nostra religió parteix d'una relació amb Déu. Necessitem aquesta trobada amb Déu. Crec que l'èmfasi de sant Silvà, gràcies a aquesta trobada que va tenir amb el Ressuscitat, és recordar-nos també aquesta necessitat. **Qui és Déu per a nosaltres?** És un personatge llunyà o proper? El Déu bíblic des del principi vol entrar en comunió amb l'home: "*Adam, on ets?*" és la primera pregunta que apareix a l'Antic Testament, per significar justament que des del primer moment Déu vol entrar en contacte amb nosaltres, no amb la humanitat *in genere* sinó amb tu (amb mi) en concret. En això sant Silvà pot esdevenir el nostre mestre perquè en

els seus escrits, una i altra vegada, parla d'aquesta experiència.

Això ens porta a la **pregària**. Doncs la pregària, aleshores, es converteix en aquest voler tornar a redescobrir el Paradís perdut, vol guarir aquella nostàlgia de Déu. Però és com aquest peix que es mossega la cua: la nostàlgia de Déu, aquest trobar que ens falta *alguna cosa*, que hem tastat la dolcesa de Déu però se'ns ha arrabassat, provoca en nosaltres una nova set de trobar-nos amb aquest Déu, i això és el que ha d'alimentar la nostra vida de cada dia. Nostàlgia i desig.

El **proïsm**, en sant Silvà del Mont Athos, passa del germà concret del monestir a l'amor per la humanitat sencera. Hi ha un escrit, que és cita que fa el seu deixeble (l'Arximandrita Sofroni, de qui ja hem parlat abans), que diu: ***El monjo és un home que prega i plora pel món sencer. El Senyor Jesucrist, el Fill de Déu, dóna al monjo l'amor de l'Esperit Sant, i aquest amor omple el cor del monjo de dolor pels homes, perquè no estan tots ells en el camí de la salvació. El Senyor mateix es dolgué tant pel seu poble que es lliurà a l'amor en creu. La Mare de Déu pot portar en el seu cor aquesta mateixa compassió pels homes. El Senyor ha donat l'Esperit Sant als apòstols, als nostres sants Pares i als pastors de l'Església. En això consisteix el nostre servei al món. Per aquesta raó, ni els pastors de l'Església ni els monjos han d'ocupar-se dels afers d'aquest món, sinó que han de seguir l'exemple de la Mare de Déu (fa referència a un text dels evangelis apòcrifs, que també són llegits a l'Església d'Orient) que en el temple, en el Sant dels Sants, meditava de nit i de dia sobre la llei del Senyor.***⁸

Aquell que entra en comunió amb Déu, malgrat que tingui aquesta experiència que

quan un està en comunió profunda amb Déu res no l'importa, només restar amb Déu, es troba amb aquest doble manament, que qui estima Déu ha d'estimar també el seu proïsm. I, per això, és típic en sant Silvà del Mont Athos, molt recorrent, el parlar de l'amor als enemics. Estimar el qui ens estima ho fa tothom, estimar el qui em fa la guitza, ja és més difícil, però sobretot estimar aquell que ens odia directament és la prova del cristià. Sant Silvà arriba a dir: *Aquell que no estima el seu enemic no es pot dir cristià. ¿Ens atrevim a avaluar-nos segons aquests paràmetres?*

Amor al proïsm, amor a tothom. Silvà parlarà de la pregària dient que pregar pels enemics, pregar pel món és vessar la sang d'un mateix. Per a ell és com el martiri del monjo. El martiri de sant Silvà és pregar, desfer-se en pregària, en llàgrimes també. Ell plorava pel món. Silvà visqué a cavall del segle XIX i XX. Ell va viure la guerra de Rússia amb els japonesos. Quan el poder dels bolxevics anà en augment a Rússia ell ja estava al Mont Athos, però des d'allà ho va viure com que el món estava trasbalsat, que estava perdent la identitat, que ja no es creia en Jesús Ressuscitat i això el portà a la pregària intensa pel món.

Una vida donada. Per a sant Silvà i el seu biògraf, l'Arximandrita Sofroni, hi ha només un manament cristià: **donar-se del tot**. Diu l'arximandrita que això no és només la tasca del monjo, sinó la tasca de tot cristià. I parteix de la base també d'aquesta pregària del restar en els inferns, que fa que un es jutgi a si mateix i no jutgi els altres, mentre que nosaltres potser fem a l'inrevés, ens és més fàcil jutjar els altres que jutjar-nos nosaltres mateixos. No hem de jutjar els altres, en tot cas he de pensar que sóc jo el qui aniré a l'infern i no que hi aniran els altres. Què fàcilment engeguem a l'infern a qui ens empipa!

8. *San Silouan el Athonita*, p. 201.

Crec que són actituds sanes que podem recollir de l'esperit dels escrits de sant Silvà, i que ens poden ajudar i poden ser d'actualitat per a nosaltres. Pot servir-nos per fer un acurat examen de consciència, pot ajudar-me a replantejar la meua vida de pregària, per exemple, el perquè prego... ja no **com** prego (si de genolls, o dret, o passejant, si amb música o sense, si amb paraules o en silenci), sinó **què és el que mou la meua pregària. ¿Sempre estic demanant? ¿Sempre em trobo jo en el centre de la meua pregària...?** Crec que sant Silvà ens qüestiona profundament. ¿Què significa pregar? ¿Vivim la pregària com aquesta recerca de l'únic necessari que és conèixer Déu? Conèixer Déu és conèixer-ho tot, realment no necessitem res més, el que passa és que això, en el nostre món de seguretats, ens fa por. La vida de pregària dels grans místics sempre ha estat entrar en comunió plena amb Déu, perquè han fet tast d'aquest Déu que els ha estimat d'una manera increïble, i quan un se sent estimat, es dona del tot al seu Amant.

Voldria acabar amb una frase del seu deixeble Sofroni que m'ha fet pensar:

Viure en cristià és impossible; només es pot morir en cristià, com l'apòstol Pau que moria cada dia (frase inspirada en 1Co 15,31: **Germans, cada dia em veig en perill de mort i això és tan cert com que vosaltres em sou motiu de glòria en Crist Senyor nostre**). La frase de l'arximandrita té la seva gràcia. El que diu guarda ressons estrets amb aquella altra frase de Jesús: *Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi, la trobarà* (Mt 16, 25). El cristià és aquell que va morint a si mateix, a les seves passions, als seus egoïsmes... El cristià va morint cada dia, es va consumint com el pa que mengem a l'Eucaristia. Per això és impossible viure en cristià, perquè això voldria dir que aleshores estic més ocupat en cercar la manera de figurar, de ser el centre, de fer-me valdre... mentre que el que sant Silvà i d'altres ens proposen és el camí de la humilitat, descobrir que no sóc res, que els altres valen fins i tot més que jo, que només Déu és el centre. Això és anar morint a poc a poc. Tot això no és massa lluny de les paraules de sant Joan Baptista: *Ell ha de créixer, jo haig de minvar* (Jn 3, 30). Això és morir, en cristià, cada dia.

Bibliografia:

- ARXIMANDRITA SOPHRONY, *San Silouan el Athonita*, Ediciones Encuentro, Col. Ensayos 102, Madrid, 1990.
- ARXIMANDRITA SOPHRONY, *Sant Silouà l'Athonita (1866-1938)*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col. Subsidia Monàstica 26, Barcelona, 2013.
- *Silà del Mont Athos. Escrits espirituals*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col. El Gra de Blat 40, Barcelona, 1982.
- ADALBERTO MAINARDI, *Nostalgia de Dio. Silvano dell'Athos*, Editorial Qiqajon, Comunitat de Bose, Magnano, 2012.
- ARXIMANDRITA SOPHRONY, *La seva vida és la meua*, Col. El Gra de Blat, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2017.

PREGÀRIA DEL RECOLLIMENT DE JANUSZ KORCZAK

Pare nostre, què n'és d'estrany el teu univers, quines sorprenents sonoritats arrenca a l'arpa de la meva ànima. Quantes meravelles en la superfície, dins les profunditats i la rodonesa de la terra. Sense elles el món potser seria molt més fàcil, però oh quant més pobre! L'aigua, el foc, la pedra, els ocells i les flors, els rèptils i els estels, una infinitat de criatures grans i petites – i l'home que es reconeix en tot això.

Estrany, el temps que podem passar contemplant un bosc, després un arbre d'aquest bosc, després una branca d'aquest arbre, després una fulla d'aquesta branca, després les nervadures d'aquesta fulla, mentre les hores s'escolen al rellotge d'arena de l'ànima.

Estranya fascinació que s'experimenta davant el mar o davant una gota de rosada, en comptar el temps per mil·lennis. Es diu que a còpia d'espiar-te la ciència arriba a penetrar alguns dels teus misteris. Potser sí.

Per la meva part, jo crec que tots aquests colors, aquests perfums, tot aquest moviment, i els cants dels ocells i el silenci de les estrelles són un conte de fades que Tu ens dones per llegir i que cadascun interpreta a la seva manera. Però Tu no tens cap secret, no ens amagues res.

Observo una ortiga. Quina gràcia de planta!
Per què s'arma amb punxes verinoses?
Quina pretensió té? A quina justícia aspira,
quin motiu té per enfrontar-se a mi,
a la Terra, al Sol?

Sí, per què l'ortiga? I per què el muguet,
la maduixera, la pomera, l'alzina? Poc importa
que un piqui i l'altre faci bona olor, poc importa
que siguin útils o nocius per a l'home. No, a mi justament
m'agradaria saber el perquè d'aquestes existències
indiferents les unes a les altres.

Naixem: jo, el muguet, l'alzina;
respirem, ens estimem: jo, el muguet i
l'alzina. Després morim.

Per què hem nascut en el planeta Terra:
l'ortiga, el gessamí, la maduixera, l'alzina, l'ocell, el rèptil i jo?
Per què el plomall nevad del cigne?
Per què l'aigua, el vapor, el gel?
Per què els cristalls de neu o de sal?

El rossinyol canta al tardet, l'alosa de matí. Jo
els veig semblants a una gota de sol suspesa enlaire.

I aquesta estranya criatura que desplaça sobre ses llargues
potes un tors cuirassat tot removent els seus llargs
mostatxos? Com necessito saber el seu nom!
També viu com jo. Ara i aquí.
Som contemporanis. I si perdés una
de les seves sis potes? Doncs bé, ella patiria i ens
agermanaria el dolor. I si morís?
Ens agermanaria la mort. I aquest mascle que
corre rere la seva femella? També un germà que es
consumeix pels seus sentits abrusadors, que es perd
en l'huracà de la seva passió.

Però vet aquí una minúscula cosa verda, una formiga.
Al costat d'ella jo faria figura de gegant. S'afanya,
s'afanya com si fugís d'un perill. Ella i jo
estem agermanats en la por al desconegut.

I aquest vell noguer acoblat a la vinya jove?
Potser se l'estima i busca sota
terra fer-li passar la seva saba? La vinya
s'enreda entorn d'ell, el provoca amb els sarments,
però l'enganya: allà la tens unida a un altre
arbre per les seves arrels.

La ciència sap massa coses. Tant de bo per a ella.
Per a mi la teva veritat és el teu conte de fades: descobreixo
arreu les seves meravelles, tant al defora com al dedins
de mi. I al meu torn jo també em dic un conte, un conte
ben diferent del teu, Pare nostre.

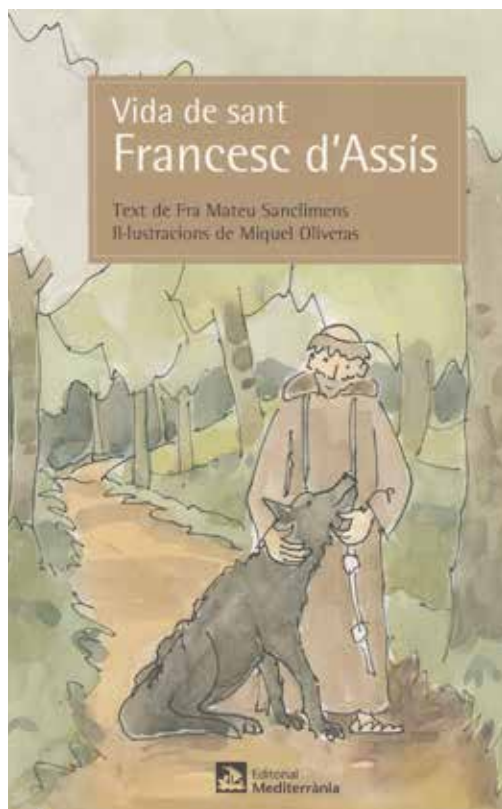
Jo en sóc el principal personatge i no s'hi esdevé res sense mi.
Hi tinc tots els poders: puc veure sense mirar
o mirar sense veure o només veure el que em plau.

Percebo una gota d'aigua: en faig un oceà.
Tu fas desaparèixer el sol rere d'un núvol? Ell brilla
per mi en tot el seu esclat. He posat unes ales a un
home: vet aquí que vola. He begut de la font de
l'infinit: s'ha estrocat. Sota un bri d'herba, me'n
vaig a estendre una tela per reposar a la seva ombra.
D'un gra de sorra en faig sorgir una copa de vi
centenari. M'escalfo en contacte amb una glacera.

Tu tens el teu conte de fades, Pare nostre, i jo el meu,
fins i tot si prenc del teu els principals elements.
Oh meravella, oh estrany poder aquest de viure uns
segles en l'espai d'un segon!
Gràcies, Pare nostre, d'haver-me donat una vida
eterna, gràcies d'haver-me permès fer-me present
pertot arreu alhora i de poder-ho animar tot amb el meu propi alè.
Gràcies perquè m'has iniciat en el misteri del teu conte de
fades.

VIDA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

VIDA DE SANT FRANCESC D'ASSÍS

TEXT DE FRA MATEU SANCLIMENS.

IL·LUSTRACIONS DE MIQUEL OLIVERAS

ED. MEDITERRÀNIA, BARCELONA 2017.

Acaba de sortir aquest llibre sobre la vida de sant Francesc, redactat per fra Mateu Sanclimens a partir de la vida del Poverel·lo de fra Antoni M. de Barcelona (1927), el llibre de fra Miquel Colom *Francesc d'Assís, l'home evangèlic* (1995) i el de Jacint Duran *El "Càntic de les Criatures" de sant Francesc* (2013). El llibre està il·lustrat amb unes

aquarel·les molt boniques de Miquel Oliveras, fruit d'uns dibuixos sobre el terreny realitzats en un pelegrinatge als llocs franciscans l'estiu passat.

Aquí teniu una selecció de fragments:

Francesc en recerca d'una nova vida. Pàg. 26.

A Francesc, una crisi fonda el treballava per dins, i no tots els moments eren d'alegria. Es tornà un bon xic retret. Li plaïa més la solitud que el bullici, més la pau dels camps que el brogit de la ciutat. En aquells moments de crisi agudíssima repassà tota la seva joventut esmerçada en vanitats i diversions, en copsà la inutilitat i potser sentí vergonya de si mateix. Passà algun temps de veritables angúnies, cercant el camí sense trobar-lo. Cada vegada més defugia la companyia dels antics amics. La seva afabilitat, però, el movia a conviure afectuosament amb els altres, i cercà nous amics entre els pobres i els esguerrats i els dissortats de tota mena.

El do de germans. Pàg. 37.

Francesc i els seus companys ho havien sacrificat tot: família, béns, amics, situació social. Als qui venien a trucar a les portes de la fraternitat, no se'ls podia oferir cap classe de seguretat temporal, però sí que se'ls podia donar la seguretat de l'amor de germans, reflex de l'amor del mateix Déu que els aplegava en fraternitat. "Experimentaven tots plegats una immensa alegria quan algú, guiat per l'Esperit Sant, venia a ajuntar-se a la colla" (1Cel 31). Amb la seva mirada transparent i intuïtiva,

Francesc entrava al cor de cada germà, i el valorava. Encara que fossin diferents, cadascun tenia les seves pròpies qualitats. I això enriquia la fraternitat. Els respectava tal com eren, diferents. No volia pas uniformar-los, sinó que els acceptava en la seva pròpia realitat concreta. Convençut d'això, deia: "Tant com és un home davant Déu, tant és, i no pas més" (Adm 19, 2). Entre ells no hi havia diferències de classe, ans una igualtat total, establint-se una germanor clàssica que s'estenia cap als pobres i marginats de la societat.

Vida a Rivortorto i a la Porciúncula. Pàg. 40.

La vida dels frares en aquesta època era ben senzilla. El seu centre era l'oració. També s'oferien a treballar en feines manuals segons la capacitat de cadascú; a canvi, rebien les coses indispensables per viure. Predicaven sobretot amb l'exemple i a vegades també de paraula.

Francesc, germà i model. Pàg. 52.

Gairebé sense pretendre-ho, Francesc es trobà essent "fundador" d'un nou grup religiós. A vegades no sabia per on tirar, però la seva humilitat feu que cerqués consellers, tant en el bisbe i el Papa com en els germans més humils i propers. Ell, com

Jesús, no volia que aquí a la terra es donés a ningú el nom de *pare*, car només n'hi ha un, el del cel; ni que es donés el nom de *guia* o *mestre*, perquè només n'hi ha un, el Crist (Mt 23,8-9). Tanmateix, ell era, certament, un punt de referència. I ho sabia. Als germans posats al cap de la fraternitat, els donà el nom de *ministres*, *guardians*, *custodis*, paraules que denoten servei i interès de *mare*. Fins i tot li passà pel cap de posar en la regla que l'Esperit Sant és el ministre general de l'orde, el qui parla al cor de tots, sense distinció de persones (2Cel 193)...

El Càntic de les criatures. Pàg. 94.

La creació era per a Francesc un himne vivent de lloança i d'acció de gràcies a l'Altíssim i és per això que, esguardant-la amb innocència, descobrí el seu veritable sentit i la seva profunda bellesa. És una meravella el seu tracte delicat i ple de cortesia envers els animals i envers les coses inanimades. En tot ésser hi trobava un simbolisme esponjós i amorosit. Per exemple, una vegada alliberà un anyell que portaven a l'escorxador, perquè li recordà l'anyell diví portat a la mort per redimir la humanitat. En una altra ocasió es feu donar un parell de tórtores que un minyó duia a vendre, perquè li feien memòria de la inno-

cència de Jesús... D'altra banda, sembla que la naturalesa corresponia amatent a la seva gentilesa. S'explica que en una o dues ocasions els ocells van estar atents a la prèdica que els va dirigir...

Ell havia interioritzat tant la bellesa de tota la creació que quan una matinada de primavera de 1225 es trobava dins la cabanya improvisada, feta de troncs i palla, adossada a les muralles del jardí de Sant Damià, després d'una nit d'insomnis i dolors horribles, i mig cec, li sorgí del cor el cèlebre *Càntic del germà Sol o Càntic de les criatures*.

Clara d'Assís, punt de referència dels germans. Pàg. 113.

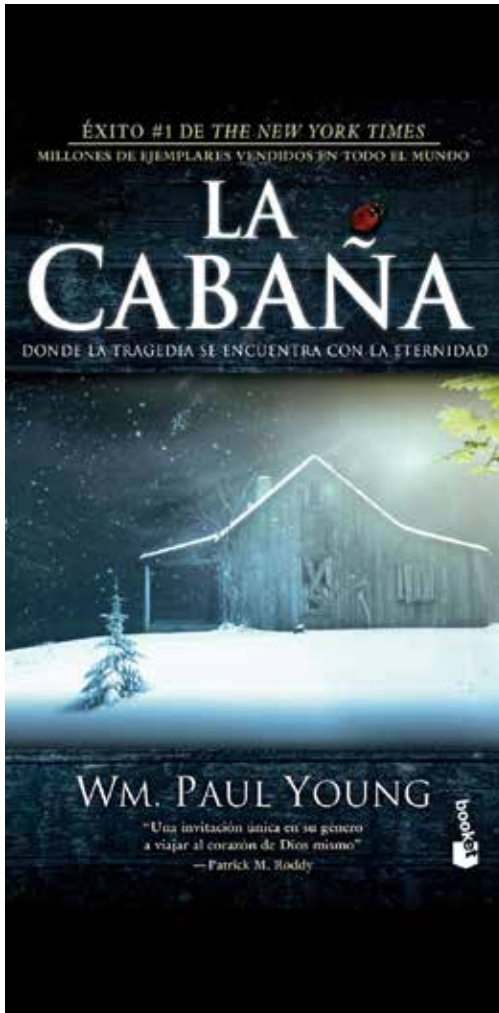
Clara fou segurament la persona que més va comprendre Francesc, la qui més purament el va estimar i que el sabé secundar d'una manera més noble, més ferma i més desinteressada. Fou providencial que Clara sobrevisqués uns trenta anys a Francesc, perquè la nau franciscana es veia furiosament assotada per dins i per

fora, amb risc evident d'enfonsar-se. La nau podia fluctuar, però no se submergiria. L'ideal de Francesc l'irradiava Clara. Ella va ser testimoni adolorit de l'esgarriament de molts, de la fidelitat heroica dels més, d'estats passionals i desorientats a causa de certs extremismes en l'ideal franciscà. La llàntia solitària de Sant Damià era sempre la mateixa i era única. Clara restà sempre on l'havia deixada el seràfic Pare...

Francesc d'Assís, profeta del nostre temps. Pàg. 117.

En un món de tanta superfluïtat i, per tant, de tanta poca alegria autèntica, Francesc apareix com l'home feliç, evangèlicament feliç, amb la felicitat de les benaurances. Ens ho manifesta d'una manera curiosa en l'escrit sobre *La veritable alegria*. És una paràbola que fra Francesc va dictar a fra Lleó poc abans de morir. En resum, ve a dir que no s'ha de cercar la veritable alegria en els honors personals o de comunitat, sinó en la paciència amorosa o en l'amor pacient per Crist, després d'haver rebut el menyspreu dels germans...

Llarga i fecunda ha estat l'herència de Francesc a través dels temps. Amb fets més que no pas amb paraules, ell mostra també a la gent d'avui el camí de la pròpia conversió evangèlica com allò més apropiat per a una renovació de l'Església. Com ahir, també avui, Francesc pot esdevenir el gran impulsor dels cristians en la tasca renovadora de l'Església, propugnada amb tant d'encert pel Vaticà II. No podem dir que en el temps de Francesc les coses anessin millor que ara. S'havien d'afrontar més o menys els mateixos problemes. Aquell, com el nostre, fou un segle de traspàs. Ahir, com avui, el món té una necessitat urgent del carisma i de l'esperit que animava el cor de Francesc. És aquest esperit evangèlic que pot fer superar l'estat de desconcert, d'angoixa i de desesperança que estem travessant.

LA CABAÑA

W. PAUL YOUNG

Ed. ESPASA, BARCELONA 2009.

La Cabaña narra la història d'un home que ha perdut una filla d'una manera horrible i s'enfada amb Déu. Un dia rep una misteriosa carta de part de Déu dient que el convida a anar a la cabanya, allà on va morir la seva filla. I ell, després de molt dubtar, s'hi atansa i, en arribar, es troba que Déu no és un sinó que són tres. Déu Pare és una dona de color, molt carinyosa i amable, que sempre està cuinant per acollir el convidat. Jesús és un treballador amb vestit de feina que fa cosetes al

taller tot el dia. I l'Esperit Sant, també femení, és una dona tota transparent, amable, creativa i carinyosa. I tots tres estan sempre menjant coses suculentas. La mare, que és el Pare, està a la cuina fent pastissos i coses bones que fan molt bona olor. I tota la conversa es dóna al voltant de la taula. En un moment donat, el protagonista diu: "Però si vosaltres no necessiteu menjar, com és que sempre esteu a taula?". I diuen: "Ho fem per tu, perquè tu comparteixis els nostres dons". Aquesta profunda afirmació teològica junt amb altres sobre el dolor, el sentit de l'existència i la vida del Cel, configuren els eixos d'aquesta bella i emotiva novel·la. Recentment ha estat posada en pel·lícula, sense desmerèixer del llibre.

LA CABAÑA (The Shack)

DIRECTOR STUART HAZELDINE

ESTATS UNITS, 2017.

«...Per Uós mateix us donem gràcies...»

Rnb 23,1

(Sant Francesc d'Assís)